BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION DT
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MASS 16

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXXII No. 71. Tel. SOUth Boston 2680 ...ADIENIS (Tuesday), RUGSĖJIS (September), 23 D., 1947 M. Tel. SOUth Boston 2680 SIX CENTS.

Dabarties Pastabos

Ko jie nori?
Tarybinės bažnyčios
Jaunasis bolševikas
Kur žmogus pasijunta žmogumi

●

Amerikos žinių komentatoriai ir svarbesni spaudos bendradarbiai gavo krūvas laiškų, kuriuose reikalaujama ir prašoma kovoti prieš Kat. Bažnyčią, ypatingai jos Galvą — Šv. Tėvą. Tie laiškai ateina daugiausia iš vakarinių valstybių, pasirašyti pavardėmis, slapyvardėmis, taip pat iš kai kurių protestantiškų organizacijų. Palyginus jų turinį ir tą patį išsiuntimo laiką, aiškėjo, kad jie buvo suplanuoti ir inspiruoti komunistinių šaltinių per jų bendrakeleivius. Žinoma publicistė Dorothy Thompson mano, jog ši pasaulinė akcija prieš katalikus ir Popiežių pradėta ryšium su numatomais įvykiais Italijoje. Ten susekti Maskvos planai įvykdyti komunistinį perversmą ir persekioti katalikus kaip Jugoslavijoje. Prieš tai norima planinga propaganda paruošti dirvą.

●

Bolševikai, siekdami viso pasaulio pavergimo tikslų, pirmąją sau kliūtį mato Katalikų Bažnyčioje. Nėra ko stebėtis, kad jie stengiasi kurstyti prieš Popiežių, vyskupus, kunigus, pasauliečius vadus. Jie žino, iš karto atitraukti minios nuo tikėjimo neįmanoma, todėl stengiasi skaldyti, ieškoti sau ištikimų Judų. Ne tik Europoje, bet ir Amerikoje komunistai remia kai kurias protestantiškas sektas, bando organizuoti vadinamas tautines bažnyčias (nezaležninkus). Jiems tai šiek tiek pasisekė Brazilijoje; sakoma, jie finansuoja ir lenkus "nezaležninkus" Jung. Valstybėse. Lietuvoje Maskva jau pradėjo kurti "tarybinę bažnyčią". Kol kas, tokios bolševikų kontroliuojamos bažnyčios esančios tik dvi: Vilniuje ir Pandėlyje. Nėra žinoma, kas tie raudonieji "klebonai", bet greičiausiai jie nelietuviai. Per pirmąjį bolševikmetį Maskva Lietuvos dvasiškių tarpe buvo radusi tik du savo bernus.

●

Sovietijoje leidžiamame žurnale **Jaunas Bolševikas** (Molodoj Bolševik) buvo įdėtas straipsnis apie komunistų santykius su religija. Kalinino miesto aukštosios mokyklos studentai savo laiške prisipažįsta, jog jie priėję išvadą, esą, negalima pakęsti, kad komjaunuolis (jaunas komunistas) tikėtų Dievą ir lankytų cerkvę. Redakcija nuo savęs prideda, kad prieš religiją kovoti nepakanka tik policijos. Visa propaganda, mokslas ir auklėjimas turįs remtis Markso - Lenino - Stalino nurodymais, jog "tikyba yra buržuazijos padaras, smulkinąs darbininkiją. Todėl religija turi būti naikinama".

●

Lietuvos min. Maskvoje dr. Natkevičius 1939 m. vieno priėmimo metu Stalino buvo paklaustas: kiek Lietuvoje įtakos turi dvasininkai? Jam buvo atsakyta: Lietuvos dvasininkų įtaka labai didelė. Tai svarbu žinoti, į tai pastebėjęs Stalinas. Ir dabar Vilniaus raudonasis laikraštukas **Tiesa** nuolat skundžiasi, kad Lietuvos gyventojų tarpe esanti labai stipri "reakcinės katalikų dvasiškijos" įtaka. Bažnyčios gausiau lankomos kaip kada nors anksčiau, nežiūrint į tai, kad mokyklų ir kitų įstaigų viršininkai įspėja nesilankyti. Dėl bažnyčios lankymo jau daugelis atleista iš tarnybos. Pranešama, jog Lietuvos himnas pavirtęs bažnytine giesme. Kiekvieną sekmadienį, po sumos, visose bažnyčiose giedama **Lietuva, Tėvynė mūsų**... Dievo namai pavergtoje Lietuvoje dabar yra vienintelė vieta, kur žmogus pasijunta žmogumi.

Č.

Mirė F. H. La Guardia

New York, rugs. 22 — Fiorello H. La Guardia, buvęs 12 metų New Yorko miesto mavoru, šiandien buvo palaidotas iškilmingai. Jis mirė šeštadieni.

F. H. La Guardia gimė New Yorke vargingos šeimos sūnus. Baigęs mokslus jis tapo advokatu. Kelis kartus buvo išrinktas Kongresmonu. Pirmame pasauliniame kare tarnavo aviacijoje. Grįžęs vėl buvo išrinktas Kongresmonu ir vėliau tris kartus buvo išrinktas New Yorko mayoru. Atsisakė toliau kandidatuoti ir buvo paskirtas UNNRA vyriausiu direktorium. Sveikatai pablogėjus jis iš tos vietos atsisakė.

Ukrainiečiai Partizanai Atvyko Į U.S. Zoną

Frankfort On The Main, Vokietija, rugs. 22 — Keturiasdešimts ukrainiečių partizanų atvyko į Amerikos zoną, sakydami, kad jie atėjo amerikiečiams padėti laimėti būsimą karą prieš rusus. Jie pasakojo, kad tiek daug yra ukrainiečių partizanų, kad grupės iš 15,000 iki 20,000 puola Lenkijos ir Sovietų kariuomenės dalis. Susirėmimai įvykę birželio mėn. — Novy Sacz, Zakopane, Babia Gora, Biala srityje, pietų Lenkijoje. Amerikiečių kariai tuos partizanus sulaikė, kol bus išaiškinta jų stovis.

Ruošiasi Keisti Teismo Sprendimą

Sofia, Bulgarija, rugs. 22 — Bulgarų valdžios laikraštis pirmą kartą duoda suprasti, kad mirties bausmė opozicijos vadui, Nikola Petkov, gali būti pakeista kalėjimu iki gyvos galvos.

Petkovo nuteisimą protestavo Amerika ir Anglija. Rusai atsisakė jį užtarti. Bulgarų raudonųjų valdžia protestus atmetė, bet dabar matyti randa reikalingu savo nusistatymą pakeisti.

Europa Paruošė Planą

Paris, rugs. 22 — Šešiolikos Europos valstybių atstovų konferencija baigė ruošti planą apie reikalingą pašalpą Europai einant Marshallo planu. Priimtas planas nurodo, kad Europai bus reikalinga 19,310,000,000 dolerių pašalpa iš Amerikos. Planas tuojau bus pasiųstas į Washingtoną, kur jis bus peržiūrėtas ir vėliau viešai paskelbtas.

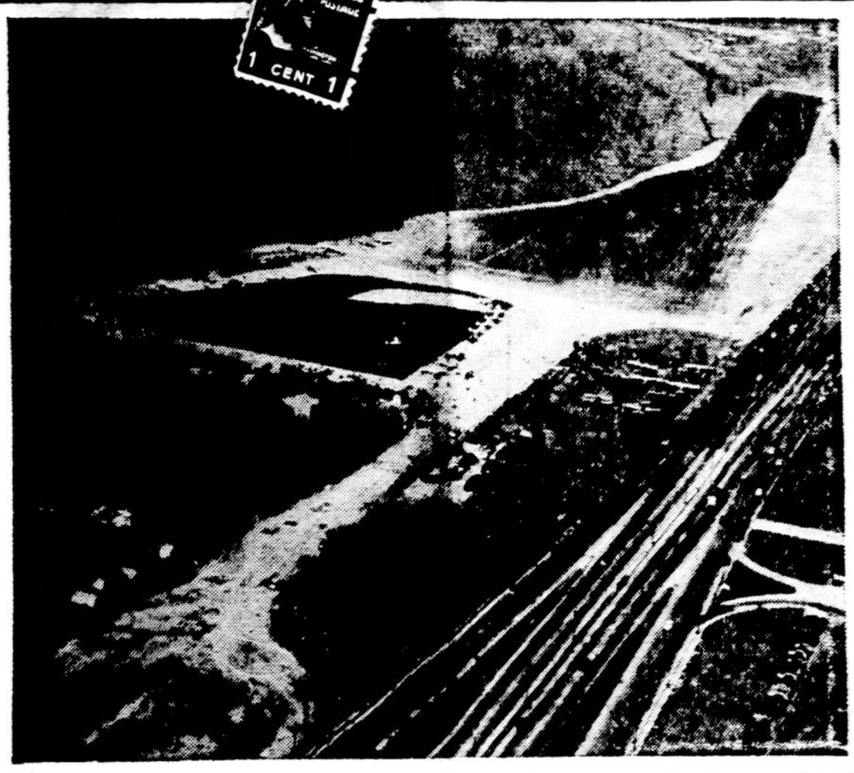

Naujai ištaisytas Cleveland miesto aerodromas susilygino su kitais didžiaisiais aerodromais. Tai tik kelios minutės kelio iš miesto širdies. Labai patogus orlaivių nusileidimui ir keleiviams pasiekti miestą.

Vishinsky, Sov. Rusijos Vardu, Pasmerkė Jung. Valstybes Ir Visus, Kurie Siekia Pasauliui Taikos

New York, rugs. 22 — Ketvirtadienį, Andrei Y. Vishinsky, Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas, nuostabioje savo kalboje Jungtinių Tautų plenumo posėdyje, griežtai pasmerkė visą Amerikos užsienio politiką. Jo akiplėšiškumas stebino ir gąsdino klausytojus.

Kaltindamas įtakingas amerikiečių "reakcionierių grupes", būk jos deda pastangas sukelti karą prieš Sovietų Sąjungą, kad Amerika galėtų įvykdinti "kvailą" planą — užviešpatavimą viso pasaulio. Vishinskis reikalavo, kad kiekviena iš Jungtinių Tautų uždraustų karo propagandą savo ribose po bausme kaipo kriminalį prasižengimą.

Žodžiais, kurie niekad dar nebuvo vartojami tarptautiniame susirinkime, Vishinskis iškoliojo žymius amerikiečius ir organizacijas kaipo "warmongers". Jų tarpe jis išvardino — John Foster Dulles, Jungtinių Valstybių delegatą Jungtinėms Tautoms, Senatorių Brien McMahon iš Connecticut, ir, C. Wayland Brooks iš Illinois. Jis įterpė ir Morgan, Rockefeller ir Fordo organizacijas, Yale Universitetą, Amerikos Legijoną ir daug kitų.

Sovietų atstovas pasmerkė Trumano ir Marshallo planus, kaipo bandymus pavergti Europos tautas. Jis kaltino Angliją ir Prancūziją už tai, būk jos Amerikai padedančios. Jis kaltino Ameriką, būk ji norinti suskirstyti Europą į dvi priešingas puses ir, pavartoti Vokietijos Rhurą, kaipo bazę Amerikos ekspansijai Europoje.

Jo kalba susidėjo iš 8,000 žodžių ir matyti buvo rašyta Maskvoje ir Vishinskiui perduota, nes Vishinskis turėjo kalbėti tuoj po Marshallo kalbos, trečiadienį, bet pamatęs kopiją Marshallo kalbos, Vishinskis atidėjo savo kalbą.

Dauguma atstovų ir net tų amerikiečių, kurie pirmiau manė, kad su Sovietais galima taikoje sugyventi pasipiktino jo tokia gatvine kalba.

Jung. Valstybių Atstovas Atsakė Vishinskiui

New York, rugs. 22 — Warren R. Austin, Jungtinių Valstybių atstovas Jungtinėms Tautoms, atsakydamas Vishinskio užpuolimams pareiškė, kad sovietų atstovo kalba buvo "šmeižtas" ir "sąmoningas sukląstavimas Amerikos motyvų". Toliau jis pareiškė, "mes atsisakome tikėti, kad p. Vishinskio tikslas buvo užgauti mūsų tautos garbę". Vishinskio kalba buvusi taikoma Rusijos žmonėms.

Prancūzijos Užsienių Reikalų Ministeris Georges Bidault, savo kalboje pareiškė, kad Rusijos ir Jungtinių Valstybių susikirtimas, esąs labai baisėtinas, bet, kad Prancūzija stos su Amerika.

Didžiulės Sausros Grasina Badu Vokietijai

Jau visi 2 mėn. kaip nėra nė lašo lietaus Vak. Vokietijoje. Dėl didelių sausrų labai nukentėjo šieno, javų ir šakniavaisių derlius. Jis bus nepalyginamai menkesnis kaip pernai. Taigi Vokietijai gresia maisto nedateklius.

Grįžo Darban

Rome, rugs. 22 — Šiandien milijonas streikuojančių žemės ūkio darbininkų grįžo darban. Darbininkai ir darbdaviai sutiko išaiškinti savo reikalavimus bendrose derybose.

Jugoslavija Bando Užgrobti Italijos Žemes

Gorizia, Italija, rugs. 22 — Italų karo vadai šiandien tvirtino, kad jiems užėmus rubežių tarp Jugoslavijos ir Italijos, kaip nustatyta taikos sutartyje, Jugoslavų kariuomenė vartoja provokacijas, kad užgrobti vis daugiau Italijos žemių. Iki šiam laikui išvengta ginkluotų susirėmimų, bet neramumai gali iškilti į ginkluotus susirėmimus.

Susirinks Tremtinių Atstovai

Netrukus vienoje Vak. Vokietijos vietovėje susirinks tremtinių atstovai (nuo kiekvieno 1000 tremtinių po 1 atstovą). Tai bus lyg koks tremtinių seimas, kuris perrinks iš naujo vyriausiąjį Tremtinių Bendruomenės komitetą.

Buvęs Komunistas Liudija

New York, rugs. 22 — Joseph Zack Kornfeder, buvęs komunistų vadas, liudijo byloje prieš John Santo, kurį valdžia nori deportuoti į Rusiją kaipo komunistą, kad jis su kitais penkiais amerikiečiais komunistais lankė Lenino Mokyklą Maskvoje ir, kad ten uniformuoti bolševikų karininkai juos mokino, kaip ruošti ginkluotus sukilimus kapitalistų valstybėse. Baigęs mokyklą jis sugrįžęs Amerikon pradėjęs organizuoti mažas "smogikų grupes" New Yorke. Jis toliau pabrėžė, kad Leninas pavartodamas tokią pat taktiką sukėlė pasekmingą revoliuciją.

Entuziastingas LDS Seimas

Atvyko Virš Pusė Šimto Rinktinių Darbininkų Vadų

Gausus Būrys Svečių ir Viešnių Dalyvavo Iškilmingose Pamaldose Ir Svetingame Providenciečių Bankiete

Delegatai Ir Svečiai Bei Viešnios Skubotai Užsakė 20 "Darbininko" Prenumeratų Tremtiniams

Providence, R. I.— Rugsėjo 21, š. m., Šv. Kazimiero parapijoje, 10:30 val. ryte, iškilmingomis pamaldomis prasidėjo LDS Seimas. Iškilmingų šv. mišių celebrantu buvo LDS Centro pirmininkas, kun. Pr. M. Juras; deakonu — kun. K. Širvaitis iš Washington, D. C. Jis taipgi pasakė turiningą pamokslą. Subdeakonu buvo kun. A. Kacevičius; Ceremonijų vedėju buvo pats klebonas kun. Jonas A. Vaitekūnas. Sanktuarijoj meldėsi buvęs ilgametis LDS pirm. ir veteranas - vadas kun. Jonas S. Švagždys.

Puošni Providence lietuvių bažnyčia ir pilna maldingais žmonėmis, darė nepaprastai jaukų įspūdį. Štai darbininkija suklupusi maldai prašo Aukščiausiojo padėti ne tik mums sveikatą užlaikyti, bet ir brolius ir seses tremtyje ir tėviškėje atvesti prie šviesesnio rytojaus, prie laisvo ir nepriklausomo gyvenimo.

1-mą val. po pietų įvyko parapijos salėje atstovų registracija. Užsiregistravo per 50 atstovų iš kuopų, apskričių ir Centro.

Svečių bei viešnių irgi dalyvauja gausus būrys, kurie iš vien su darbininkais siekia gerovės lietuviams darbininkams ir lietuviams tremtyje bei tėviškėje ir Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės.

2 val. po pietų prasidėjo seimo sesija. Išrinktas seimui vesti prezidiumas: vedėjas — Kun. P. M. Juras; vice - vedėjas — A. Zaveckas ir A. Avižinis. Sekretoriai — A. F. Kneižys, S. Sapranienė ir Valerija Girniūtė. Rezoliucijų komisija: kun. J. A. Vaitekūnas, kun. J. Bernatonis, K. Čibiras, T. Mitchell, M. Meškunienė. Mandatų komisija: M. Valatkienė, O. Lukšytė ir A. Kačenienė.

Tuojaus įvyko organizacijų ir pavienių asmenų sveikinimai seimui ir po to sekė turiningas referatas, kurį skaitė kun. K. Širvaitis.

Punktualiai, 6 val. vakare įvyko Seiminis Bankietas, parapijos salėje. Providenciečiai su savo klebonu kun. J. A. Vaitekūnu priešakyj pavaišino visus dalyvius skania vakariene ir tai dykai, kas parodė tikrą lietuvišką providenciečių nuoširdumą ir vaišingumą. Čia pat bankieto eigoje kilo mintis apie tremtinius ir jiems tuojau iš sumestų aukų užsakyta dvidešimts "Darbininko" prenumeratų.

Pasiruošę Pulti

Nanking, rugs. 22 — Vėliausiomis žiniomis pranešama, kad 25,000 Kinijos raudonarmiečių Mandžiūrijoje, yra pasiruošę pradėti šeštą ataką prieš centralinės valdžios laikomą Peiping - Mukden gelžkelio liniją.

Extra Pranešimas Iš LDS Seimo

NAUJA VALDYBA ATEITIES DARBAMS

Providence, R. I., rugs. 22 d., š. m., LDS Seimas paskutinėje sesijoje sekantiems veikimo metams išrinko naują valdybą. Kaip jau yra žinoma LDS organizacija savo Garbės pirmininku turi J. E. Arkivyskupą Richard J. Cushing, D. D. Metinis Seimas išrenka tik darbo valdybą, kurion šiais metais įėjo pirmininku — Kun. P. M. Juras; vice-pirm. — A. Zavadskas; prot. rašt. — A. F. Kneižys, fin. rašt. — A. Peldžius; iždi. — Ona Siaurienė. Kontrolės komisija — Kun. P. J. Juškaitis, Vladas Paulauskas ir Kun. J. Bernatonis. Propagandos komisija — Kun. J. Bernatonis, pirm., Kun. F. Norbutas, O. Pazniokaitė ir A. Meškūnienė.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

ŽMONIŲ SKERDYKLA SOVIETINĖJE LENKIJOJE

Pabėgęs iš Lenkijos lietuvis papasakojo:

— Atvykau aš kartą Dancigan. Nakvynės negalėjau gauti ir basčiausi prie stoties. Mane užkalbino du vyrai. Girdi, jei nori, gali valdiška kaina gauti nakvynę viename priemiestyje. Aš su džiaugsmu sutikau. Mane nuvedė jie į nedidelį kambarėlį ir paguldė lovon. Užgęsę šviesą, paliko mane vieną. Aš ilgai nemiegojau ir klausiausi. Išgirdau kažką lašant. Mėginau užsidegti šviesą, — ji buvo išjungta. Norėjau duris atidaryti jos buvo užrakintos. Laimei turėjau kišeninę lemputę. Pašviečiau. Pamačiau dabar, kad langas geležinėmis grotomis užkaltas. Kampe stovėjo didelė geležinė spinta. Tai joje išgirdau kaž ką lašant. Jos durys buvo neužrakintos. Atidaręs išvydau šiurpų vaizdą: čia kabėjo dviejų žmonių skerdienos jau be vidurių ir nulupta oda. Jos buvo išplautos ir lašėjo nuo jų vandens lašai. Tuojau supratau kur esu. Norėjau išbėgti lauk, bet negalėjau to įvykdyti: durys ir langas buvo uždaryti. Beliko tik kantriai laukti. O laukti ilgai nereikėjo. Netrukus atsidarė durys kambarin įėjo trys vyrai. Aš nieko nelaukdamas pašviečiau kišenine lempute ir šoviau į juos. Du jų krito vietoje, trečias buvo sužeistas. Pasirodo aš buvau patekęs į skerdyklą, kur iš žmonių gamino dešras.

Mat Lenkijoje valdant ją bolševikams labai trūksta maisto. Taigi net iš žmonių ten gamina dešras. Štai ir visas XX amžiaus žmoniškumas — baigė savo pasakojimą lietuvis iš Lenkijos.

Skundžiasi Graikijos Atstovas

New York, rugs. 22 — Vassili Dendramis, Graikijos atstovas Jungtinių Tautų plenume, nedviprasmiškai pareiškė delegatams, kad jei Jungtinės Tautos neužstos Graikijos nuo nuolatinių ginkluotų puolimų iš Albanijos, Bulgarijos ir Albanijos pusės, jie turės pasiimti dalį kaltės už nustūmimą Graikijos į komunistišką diktatūrą.

Amerikos Skautai Paryžiuje Nešė Lietuvos Vėliavą!

Rugpiūčio 9 — 21 d.d. netoli Paryžiaus Prancūzijoje įvyko didžiulė skautų tarptautinė stovykla, kurioje turėjo laimės dalyvauti ir 83 lietuviai skautai iš Vokietijos. Dėl rusų pastangų DP skautams nebuvo leista iškelti tautines vėliavas. Taigi ir lietuvių vėliava neplėvėsavo laisvų tautų vėliavų tarpe. Tačiau lietuviams padėjo Amerikos J. Valstybių skautai: parado metu jie, šalia žvaigždėtos vėliavos išnešė ir mūsų trispalvę. Niekas nedrįso Amerikos skautams tai daryti. Lietuvių skautai ir lietuvių tauta šio taip gražaus Amerikos skautų žygio niekada neužmirš. Kai Amerikos skautų vadai aplankė lietuvius skautus, lietuviai juos apdovanojo juostomis ir kt. dirbiniais. Ta pačia proga liet. skautai padovanojo Amerikos Prezidentui Trumanui didelę tautiniais motyvais raižytą vazą, kurią pasižadėjo nuvežti amerikiečiai skautai.

Spauda Smerkia Vishinskį

London, rugs. 22 — Anglijos spauda rašo apie Vishinskio kalbą su panieka ir sarkazmu. Kitų šalių spauda irgi nepatenkinta Vishinskio aroganti šku puolimu Amerikos.

ŠV. VARDO DRAUGIJŲ SEIMAS

Kaip jau žinoma, nuo spalių 1 d. iki 5, Bostone, įvyks Šv. Vardo draugijų seimas, J. E. Arkivyskupo Richard J. Cushing vadovybėje.

Sekmadieniais iš WNAC radio stoties, Boston, ir visų Yankee tinklinių stočių nuo 2:15 iki 2:30 val. po pietų kalba įžymūs katalikų vadai. Kalbų temos iš Šv. Vardo litanijos.

Sekmadienį, rugsėjo 21 — Francis F. McElroy, Asst. Executive Director, Archdiocesan Union of Holy Name Societies, tema —

"JĖZUS BEGALINIS GERUME"

Sekmadienį, rugsėjo 28 — His Excellency, The Most Rev. Richard J. Cushing, D. D., Archbishop of Boston, tema —

"JĖZUS UOLUSIS DĖL SIELŲ"

Iš visų kraštų specialės ekskursijos vyks į Bostoną už poros savaičių. Tikimąsi daugiau kaip milijonas lankytojų, paraduotojų ir atstovų atvyks į Ketvirtą Tautinį Šv. Vardo Draugijos Seimą. Paradas bus dviejų ir pusė mylių ilgumo. Bus apie 75 papuoštų vežimų (floats), 100 benų praktikuojasi, jau pastatytas didžiulis naujas altorius dėl Šventosios Valandos, Braves Field. Boston Arenoje įvyks masinis susirinkimas, ir sesijos kasdien įvyks Boston Opera House.

Apgyvendinimo Komitetas, 9 Whitmore St., Boston 11, Mass., atsišaukia į visus, kad praneštų, jeigu turi kas kambarių delegatų apgyvendinimui.

Buvo Susivažiavę Lietuviai Žurnalistai

VIII. 30-31 d.d. Vokietijoje, Schweinfurto mieste, buvo susivažiavę lietuviai tremtiniai žurnalistai. Iš 105 Liet. Žurn. Sąjungos narių suvažiaviman atvyko 75 ir daugelis svečių. Amerikos lietuvių žurnalistų vardu suvažiavimą sveikino jan atvykę Amerikos lietuviai K. V. Baltramaitis ir E. Devenienė. Labai jautrų ir gražų sveikinimo žodį pasakė ukrainiečių žurnalistų atstovas Redaktorius G. Kotorowicz. Lenkų žurnalistų atstovas, tarp kita ko, pareiškė: "Maža parodytumėn politinės išminties, jeigu lietuvių ir lenkų santykius grįstumėm tais santykiais, kurie buvo tarp I ir II-jo pasaulinio karo". Nurodęs, kad šiandieną abi valstybės susilaukė vienodo skaudaus likimo, jis pasiūlė sutartinai veikti abiejų tautų laisvei atgauti. "Aš tikiu, kad netrukus atgims laisva ir nepriklausoma Lietuva, kaimynė mano laisvos Tėvynės" — baigė savo sveikinimus lenkas.

Išklausę daugelį svarbių pranešimų ir brolių amerikiečių atstovų kalbų, žurnalistai nutarė suaktyvinti užsienio spaudos kovą dėl Lietuvos laisvės, padėti Amerikos lietuvių spaudai. Suvažiavimas nutarė pasveikinti Amerikos spaudą ir atskirus laikraščius, Amerikos lietuvių spaudą, Liet. spaudos klūbą, Amer. Lietuvių įstaigas, organizacijas ir tt. Sąjungos Garbės nariais išrinkti: Buv. Respublikos Prezidentas Dr. K. Grinius, Rašytojas Vydūnas, Prof. M. Biržiška, Kun. Prof. Krupavičius. Naujojon valdybon išrinkti žurnalistai: Merkelis (pirmininku), Urbonas, Trumpa, Blazas, Butenas, Cicėnas, Gaučys, Kardelis.

Sov. Rusija Spiria Irano Valdžią

Teheran, Iran, rugs. 22— Iš patikimų šaltinių sužinota, kad niekad nebuvo ir dabar nėra jokios sutarties sudaryti bendrą Irano su Sovietais bendrovę, išnaudojimui aliejaus resursų šiaurės Iranijoje. Sovietai spiria Irano valdžią kuoveikiausiai pasirašyti tokią sutartį. Valdžia atsisako, kad ji be seimo sutikimo to negali padaryti. Seimas šiomis dienomis pradėjo posėdžiauti, bet nesiskubina Sovietus patenkinti.

Pranešama, kad kunigaikštis Firouz atleistas iš vietos Irano ambasadorius Maskvoje, dingo be žinios. Maskva tvirtina, kad jis oru iškeliavo į Teheraną pereitą sekmadienį.

GRĮŽO PREZ. TRUMANAS

Washington, rugs. 22 — Prezidentas Truman, šeštadienį, grįžo iš Pietų Amerikos į Washingtoną ir tuojau pradėjo pasitarimus su aukštais valdininkais apie svarbiausius reikalus. Pirmoje eilėje jis informuotas apie Europos padėtį, apie sovietų Rusijos nusistatymą prieš Ameriką. Antroje eilėje jis informuotas apie Europos ekonominę padėtį ir apie reikalą greičiau vykdinti Marshallo pagelbos planą.

Kiek žinoma, prezidentas dar nėra galutinai nutaręs sušaukti nepaprastą Kongreso posėdį, bet galimas dalykas, kad jis bus priverstas tą sesiją sušaukti, kad apsvarstyti reikalus, kurių nebus galima atidėti iki po naujų metų.

Didžiulė Lietuviškosios Spaudos Paroda

L. Žurnalistų suvažiavimo metu buvo suruošta didžiulė spaudos paroda, kurią suorganizavo spaudos kolekcionierius žurnalistas B. Kviklys. Parodos eksponatai buvo išdėstyti šešiose gimnazijos klasėse. Čia buvo nepriklausomos Lietuvos knygos, okupacijos metų leidiniai, pogrindžio spauda nacių okupacijos metu, platus lietuviškosios spaudos Amerikoje skyrius, tremties spauda Vokietijoje, liet. tremties leidiniai, knygos apie Lietuvą svetimomis kalbomis ir kt.

New Orleans, rugs. 22 — smarki audra, kuri siautė pereitą savaitę Floridoje ir Louisiana valstijose, pridarė šimtus milijonų dolerių nuostolių. Kiek žmonių žuvo dar tikrai nežinoma, bet spėjama, kad bus daug. Desetkai tūkstančių gyventojų liko be pastogės. Raudonasis Kryžius ir kariuomenė dirba, kad sušelptų nelaimingu osius.

Vienas iš kelių šunelių išlikęs nuo atominės bombos sprogimo Bikini salose, Pacifike.

Laiškas Iš Lietuvos

Vienas Italijoje gyvenęs lietuvis gavo tokio turinio laišką iš Lietuvos:

"Mieloji Teta!

Sveikiname ir linkime sveikatos Mes kol kas dar tebesame gyvi. Mes džiaugiamės ir esame dėkingi tarybų valdžiai, kuri neseniai davė mums 8 hektarus žemės (laiško autorius betgi nutyli, kad prieš II bolševikmetį jie turėjo ne 8, bet 40 ha...). Drauge su kitais gyventojais (rusais? K. P.) mes dar tebegyvename savo namuose.

Mūsų dėdė Motiejus (per I bolševikmetį išvežtas Sibiran. K. P.) kertas nuo karto parašo. Jis kviečia mus pas save nuvykti. Jeigu reikalai taip eisis kaip iki šiol, tai mes visa šeimyna, dar šiais metais ir nuvažiuosime pas jį gyventi. Ir kiti mūsų kaimynai ruošiasi važiuoti pas dėdę Motiejų. Daugelis jau išvažiavo, ypač jaunimas.

Tu žinai, kad karas pro mus praėjo labai sunkiai. Kaip gaila to gražaus mūsų eglynėlio (jaunimo! K. Pel.), kurį išvažinėjo ir sutrypė kariai.

Pas mus labai daug laisvės. Kiekvienas mūsų turime pilną teisę naudotis Rusijos kurortais (koncentracijos stovyklos. K. Pel.), kur mes ir išvažinėjame.

Tavo **Gervazas.**"

Priešnaciniam Pasipriešinimui Lietuviai Paaukojo 29,500 Asmenų

"Žiburių" Nr. 34 Vokietijoje paskelbta oficialus Lietuvių antinacinės rezistencijos politinių kalinių sąjungos pranešimas, kad nacių okupacijos metu per 103 kacetus ir kalėjimus perėjo 29,500 lietuvių, kurie vienu ar kitu būdu priešinosi vokiečiams. Tai kokio gi pagrindo turi 'bimbininkų' išmįslas, girdi lietuviai yra fašistai?

DARBAS BE PASEKMIŲ

Vienna, rugs. 22 — David Ginsburg, Amerikos komisijos narys sudarymui taikos sutarties su Austrija, pareiškė, kad dėl Sovietų Rusijos užsispyrimo, komisijos darbas turės būti baigtas be pasekmių. Jis kartu su Anglijos ir Prancūzijos atstovais griežtai smerkė rusų užsispyrimą, kuris neleidžia sudaryti taikos sutarties su Austrija.

LIETUVOS MINISTRAS GRĮŽO IŠ KELIONĖS EUROPON

Rugpiūčio 28 d. P. Žadeikis sugrįžo į Washingtoną pabuvojęs Londone, Parise, Frankforte, ir aplankęs keletą tremtinių stovyklų Prancūzų ir Amerikiečių zonose Vokietijoje. Kelionę ten ir atgal atliko orlaiviu. Kelionės metu (nuo liepos 30 iki rugpiūčio 28 d.) jam teko matytis su savo kolegomis — diplomatais ir išsikalbėti įvairiais Lietuvą ir lietuvius liečiančiais klausimais su kovojančios tautos atstovais ir visuomenės veikėjais. Pasitarimų pasėkoje lietuviškoji vienybė tapo sustiprinta ir viltys į laisvės rytojų užgrūdintos.

Parise besilankant, įvyko skautų tarptautinis Jamboree, kuriame dalyvavo ir žymus būrys Lietuvos skautų, atvykusių iš trijų Vokietijos zonų. Lietuvos Ministras drauge su kolegomis buvo ten nuvykęs rugpiūčio 13, ir jam teko svečiuotis pas lietuvius skautus ir aplankyti latvių bei estų stovyklas. Lietuvos DP skautų pasirodymas kaip Jamboree, taip prie Nežinomojo Kareivio kapo Parise, buvo šaunus ir įspūdingas.

Formalio pobūdžio kliūtys p. Žadeikiui bepaliko, vietoje savaitės, vos tik tris dienas DP stovyklų lankymui Vokietijos okupuotose srityse. Min. Žadeikis spėjo betgi apsilankyti keletoje vietovių Prancūzų zonoje, kaip Tuebingen, Reutlingen, Pfeullingen, ir Dettlingen. Laike to vizito jam teko svečiuotis Lietuvos Raudonojo Kryžiaus centre ir Čiurlionies Ansamblio meno vakare. Čia tremties nuotaikos skaidrios, viltingos; reiškiama daug dėkingumo Amerikos lietuviams ir Prancūzų administracijai. Amerikos zonoje p. Žadeikiui teko pirmoje eilėje vizituoti Amerikos Karo Vyriausybę Frankforte, ir aplankyti skaitlingiausias lietuvių tremtinių stovyklas Hanau ir Schwaebisch Gmuend. Taipgi aplankė lietuvių sargybos kuopą Schwaebisch Hall, ir buvo nuvykęs į Wuerzburg pamatyti miesto griuvėsius ir netoliese esančią Seligenstadt stovyklą. Išviso jam teko apsilankyti septyniose tremtinių gyvenamose vietovėse, kurių tarpe Seligenstadt stovykla bent patalpų atžvilgiu atrodė blogiausiame stovyje. Pakartotini screeningai esą visus išvarginę, kaip ir sovietinių agentų įžulumas. Nepaisant trūkumų (patalpų ir maisto atveju), tremtinių nuotaika buvo pilna rimties, pasiryžimo, ir vilties į geresnį rytojų. Čia dažnai kalbama apie Stratton Bill ir laukiama iš IRO didesnio tremtinių dalios supratimo. Tokioje didelioje stovykloje kaip Hanau, kur gyvena trys su viršum tūkstančių lietuvių, bedarbių nėra: kiekvienas žino savo dienos uždavinį ir visa stovykla gyvuoja lyg maža savivaldybė respublikoje. Kiekvienas dirba srityse, kurios jam labiausia artimos arba monkinasi tokių amatų iš kurių tikisi pasidaryti sau ateities pragyvenimo šaltinį.

Visas jaunimas sutrauktas į mokyklas, taip kad vaikų darželiuose, pradinėse mokyklose ir gimnazijos klasėse tuščių vietų nesimato. Skautų idėja tarpe tremtinių jaunimo labai paplitusi. Berniukai ir mergaitės turi savo skautiškas uniformas, gerai atrodo ir linksmai nusiteikę. Žaidžiama, dainuojama, net sportuojama. Jaunimas, kai paklaustas ko verta jiems taikomoji sovietų propaganda, kad grįžtų namo, atsako: "Politrukų pastangos bergždžios, jis mus tik labiau įtikina, kad grįžimui dar neatėjo laikas". Kasdieninės veiklos įvairumas labai ryškus: štai čia darželinė perstatoma į bažnyčią, štai sugriautas trobesys paverčiamas teatru, o ten tautiškais rūbais pasirėdę vyrai ir merginos buriasi dainuoti, vėliavą pagerbti, teatralinį veikalą repetuoti. Ten vėl anoj pusėj plataus kareivinės kiemo eilė įvairių dirbtuvių gamina arba taiso kasdieninio vartojimo dalykus, naudodami įrankius ir žaliavą pačių DP surenkamą apylinkės laukuose. O čia štai didelis būrys moterų — lietuvių, latvių, estų, susimetęs erdvioje ir šviesioje patalpoje, gamina įvairius rankdarbius, tuo pat metu mokindamos audimo, nerimo, siuvimo, dažymo amatų. Stovykloje veikia rašytojų ir žurnalistų būrelis ir tautinio meno mėgėjų kuopelė. Visa ten yra tvarkoma rinktojo Komiteto vadovybėje, kuris turi savo teismą ir tvarkdarius (policiją) ir kuris vadovaujasi bendru Tremtinių Bendruomenės statutu. Dar nesenai jie buvo siundomi ir gundomi, grasinami ir niekinami tai rudos, tai raudonos diktatūros, — dabar ir plūdimai pasikartoja iš kito šaltinio (pav. Fellbach'o miesto tarybos žygis). Tremtinių kelias erškėčiais klotas.

(Bus daugiau)

SOV. RUSIJA PRAKIŠO

New York, rugs. 22 — Rusai pralaimėjo pirmame susirėmime Jung. Tautų komisijoje, devyniais balsais prieš du, kada komisija nutarė pavesti Jungtinių Tautų plenumui apsvarstyti reikalą, susiaurinti veto teisę, ko reikalavo Jungtinių Valstybių Sekretorius Marshall.

Rusų atstovas Gromyko smarkiai puolė šį pasiūlymą, bet išskyrus Baltgudžių atstovą, jis nerado sau pritarėjų.

Juozas Kasinskas
Inc.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1870.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Domestic once per week yearly	$3.00	Vieną kart savaitėje metams	$3.00
Foreign yearly	$5.50	Užsieny metams	$5.50
Foreign once per week yearly	$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone SOUth Boston 2680

Išorinis Ir Vidujinis Priešas

Anot Prelato Fulton Shean, mes turime du priešus: vienas muša iš oro, kitas iš vidaus. Išorinis priešas pavojingas — nėr ką sakyt. Bet vidujinis priešas kur kas pavojingesnis. Jis muša ne atvirai, o slapukiškai, įsisunkdamas į visas mūsų gyvenimo sritis, daugiausiai į visuomenines ir darbo organizacijas. Į visuomenines organizacijas įsiskverbti jis vartoja pažangos bei liberalizmo iškabą. Tuo patraukliu šūkiu jie pavilioja daugelį pažangą mėgstančių amerikiečių. Kaip gi beįmanoma laisvam ir demokratiškam žmogui nusistatyti prieš pažangą? Juk žmonijos civilizacijos uždavinys kaip tik žengti pirmyn. Taip galvoja "nekalti Amerikos berneliai" ir klusniai atkiša savo galvas po Herodo peiliu.

Ir kaip čia priešintis liberalizmui? Ar gi liberalizmas ne tas pat ka laisva, demokratiška mintis? Taip galvoja kita "nekaltų bernelių" dalis ir galanda Herodo peilį sau ir savo artimams. Jie nė nesvajoja, kad demokratinių ir liberalinių šūkių užnugary slepiasi plėšrus komunizmas. Ir kai demokratijos saugumo žvalgyba — F.B.I. — išvelka aikštėn tų "pažangių, liberalinių" organizacijų vardus ir dokumentaliai įrodo, kad jos yra komunistų tarnaitės, — eilinis amerikietis griebiasi už galvos: "Tai aš buvau komunistų bendradarbis?! Ar tai galima, kad jie būtų taip mane suvilioję?" Taip, jie biauriai tave suviliojo, "nekaltą bernelį", ir tavo laimė, kad sakaisi buvęs, ne tebesąs komunistų bendradarbis. Laimė, kad praregėjai ir iš balos išbridai.

Darbo srityje vidujinis Amerikos priešas — komunistai — tai jau maudyte maudosi. Čia jie sakosi esą savo srity: už duonos kąsnį kovoti tai esanti jų specijalybė. Nė iškabos nebereikia. Ir darbininkai patiki komunistų "nuoširdumui". Bet kai išeina aikštėn pastangos sukelti generalinį streiką, kurs paprastai sudaro revoliucijos išvakares, darbininkų galvose brėkšta mintis, kad čia kas nors negerai. Ne be duonos kąsnio vadams čia rūpi. Ir, pagaliau, kas tie vadai? Ar kartais nėra vilkų avies kailyje? Deja, mintis mintimi pasilieka. Darbininkai pakrapšto galvas ir — pasijunta esą bejėgiai. Kažkokie varžtai juos kaustyte sukaustė...

Kaip nuo išorinio priešo apsiginti, tesirūpina militarinė krašto apsauga. Bet kaip elgtis su vidujiniu priešu? Jis beveik nesučiuopiamas, veikia slaptai, gudriai ir neilstamai. Jis jau tiek revoliucijų yra paruošęs, kad ardymo darbas jam paprastas kasdieninis uždavinys. Tačiau ir prieš jį yra atspirtis. Pastebėta, kad vidaus priešui — penktajai kolonai labiausiai sekasi nekultūringose, išvargintose ir tikybiniai silpnose tautose. Tad religinis, dorovinis ir tautinis susipratimas — bolševizmui neįkandamos kliūtys. Kol lietuviai katalikai laikysis savo tikėjimo ir tautybės, kol savo religiją ne tik žodžiu, bet ir gyvenimu praktikuos, tol jie sėkmingai atsispirs vylingoms ir tuščioms komunistų sapalionėms. Pagaliau, užtenka tik prisiminti, ką jie padarė su Lietuva...

Atsiminkim jų širdis ir galvas...

Prieš akis guli keletas laiškų iš Vokietijos ir kitų vietų. Kai kurie kultūrininkai ir visuomenininkai čia sielojasi dėl neaiškios tremtinių ateities, kuri, kaip atrodo, jau dideliais žingsniais šiuos žmones veda prie lemiančios tikrovės. Šio straipsnio autorius, dar neseniai atvykęs iš Europos Amerikon, yra prašomas kai kuriomis jų laiškų mintimis pasidalinti ir su užjūrio lietuvių spauda.

"Mus išsklaido po pasaulį" — tokiais žodžiais viename laiške pabrėžiamas dabartinis tremtinių kelias, į kurį jau pasisuka daugelio tūkstančių likimas. Ir tikrai, iš vakarinių Europos dalių, ypač Vokietijos ir Austrijos, mūsų tautiečiai, kaip ir kitos to pačio likimo tautos, jau išrankiojami tolimesnių distancijų kelionėms. Štai tirštos srovės pajėgiausio mūsų kraujo jau liejasi į Britų salą. Į Belgijos anglių urvus išsiunčiami su dar didesne sveikatos atranka, šimtus kitų apsukrūs agentai jau veža į Brazilijos skaistyklą, nemaži būriai kerta Kanados miškus, kiti vėl, girdėt, visokius pavojus neša prancūziškame svetimšalių legijone. Netrukus, kaip skambina gandai, gal būt, nemaži daliniai patrauks į Prancūziją, jos Maroką ar Alžyrą, Argentiną, Olandiją ir Dievas žino dar į kokias žemes. O tačiau be tų iškeliaujančiųjų dar ir Vokietijos žemėse pasiliks stambus mūsų tautiečių būrys. Liks ten tūkstančiai tų išniekintųjų, kuriuos kaip kokius nereikalingus daiktus išmėtė negirdėtai šiurkšti ir nepermaldaujamai veikli screeningo ranka. Liks, girdėt, ten Dievo valiai tam tikras skaičius ir tokių, kurie realiai jau spėjo nusivilti visą laiką vis tą patį grojančiais ir savo pažadą nevykdančiais demokratiniais gražbyliais... Šalia tų paskutiniųjų, atrodo, pasiliks ir tie nelaimingieji, kurie jau baigia prarasti savo plaučius, širdis, nervus ir kraują...

"O kas bus paskui? — išvažinėjančiųjų ir ten pasiliekančiųjų vardu klausiama jau kitame laiške,— **kas pasirūpins tų visų žmonių galvomis ir širdimis?"**, atsieit, jų proto ir jausmų pasauliu? Nuo bado tam tikra jų dalis gal ir apsigins, bet juk tatai dar ne viskas. Tie žmonės ne vien dėl duonos savo namus paliko: jie traukėsi nuo dvasinės vergijos ir nužmoginančios baudžiavos. Ir kad tatai yra tikra, rodo šiandieniniai jų kultūriniai veržlumai kareivinių, arklydžių, skardos statinių, vėjo ir blakių išlandžiotų barakų stovyklose. Šiandien jie ten dar turi laikraščių ir kitokių spausdinių, kurie pro visokius vargus skelbia lietuviškąjį žodį. Turi organizacijų, meno sambūrių ir tt. Tačiau daugumai išsibarstant po pasaulio užkampius, spausdintas žodis ir jo autoriai bei leidėjai taip pat išvaikštinės į neregėtas tolumas, kur visokie tautinės sąmonės likvidatoriai jau šiandien pasiruošę laukia aukos... Kas gi užims naująsias spaudos pionierių vietas? Ar daug atsiras tokių ryžtingų savanorių, kurie, grįžę iš suanglėjusių žemės vidurių, fabrikų, mišk ų, pelkių ir ūkių, dar pajėgs organizuoti kokios nors spaudos išleidimą į viešumą. Atsiras, bet kažin ar daug. O tačiau lietuviško rašto reikalavimas bus nenumaldomas ir garsus. Jau šiandien girdime maldaujančius balsus iš Belgijos, Anglijos, svetimšalių legijonų ir kitų vietų: **"Mes alkstame dvasinio maisto, siųskite mums laikraštį, knygą ar kokį kitą lietuvišką raktą!"**

Be abejojimo, tam tikruose pasaulio kampuose, kur susibėgs didesni lietuvių būreliai, atsiras ir kultūrinio veikimo salos: parapija, draugija, mokykla, choras ir tt. Tačiau labai abejotina, ar šie vienetai, kad ir labai norėdami, įstengs patys vieni pasigaminti knygų ir laikraščių. Nemanykime, kad tų dalykų atsargų, pvz., knygų, iš anksto jau galima pasigaminti ir susipakuoti sunkesnei dienai. Priešingai. Visi, kurie Vokietijoj turėjo ar turi reikalą su knygos bei laikraščio išleidimu, labai gerai žino, kaip skausmingai ten gimsta lietuviškas raštas: ištisus pusmečius reikia bėgioti šimtus kilometrų nuo vienų prie kitų demokratinių durų, kol šiaip taip išmaldaujamas leidimas. O paskui prasideda Kalvarijos keliai vokiškose spaustuvėse, kur su jų savininkais ir darbininkais reikia pasidalinti nuo alkanos burnos atitrauktu maistu — kad paskubintų darbą ir pridėtų popieriaus lapą.

"Tarpusaviai tautos vaikų ryšiai gali nutrūkti, niekas jų neįspės, nepadrąsins ir teisingai nepainformuos, o tuo tarpu papirktieji ar kitokie voratinkliai apsukriai ten pins savo klastingus tinklus"— sielojamasi vėl kitame laiške. Sielvartas, atrodo, turi pagrindo, nes tie kraštai, į kuriuos išvyksta mūsų tautiečiai, bent tuo tarpu nežada jokių kultūrinių sąlygų, jau nebekalbant apie kokią nors tautinę išeivių spaudą.

"Kas šiandien daryti, ir kas pajėgtų šitą ateities nežinią išnarplioti?"

Tolimesnėse tokių laiškų vietose konkrečiai šitaip užsimenama: ar šitą spaudos misiją kokia nors forma netektų perimti (bent globos prasme) mūsų didžiosioms šalpos organizacijoms Jung. Amerikos Valstybėse? Žinoma, mes niekuomet nepamiršim, kokią gilią vagą Amerikos lietuviškieji pasišventėliai išvarė ir tebevaro, kurie anuos, be pertraukos iš pašalio skriaudžiamuosius, apdengia nauju rūbu, valgydina, gydo ir dar kitaip remia. Tačiau rūbai greit nusitrins, be to, ne visi jų galės gauti, duona taip pat susivalgys. O paskleistas spaudinys pasiliks sau ir kitiems; jis bus žiburys mokykloj, keliančioji sąmonė draugijoj, parapijoj, nors jos būtų ir tolimiausiame urve atsidūrusios. — Taigi iš ten ateina panašių pasiūlymų.

Atostogonis pasibaigus. — Šie trys New Yorko vaikučiai nusiminę, kad vasaros atostogos pasibaigė ir turi su knygomis kovoti.

"Plunksnos vėl pasimerks į rašalą" — ramina save vieno laiško autorius. Atrodo, kad tai tikra, nes, atsiradus realiai spausdinimo galimybei, rašytojai, kad ir vargdami, uoliau kurs naujus grožinius veikalus, pedagogai rašys vadovėlius, nenutruks ir kitų spaudos žmonių sąjūdis, nors mes gerai žinom, kad ir be tų paskatinančių sąlygų plunksnos žmonės vistiek rašys ir kraus lapą prie lapo šviesesnėms tėvynės dienoms.

Taigi tas reikalas, kaip matom, kai kurių žmonių ten gyvai ir rūpestingai aptariamas, žinoma, **šią valandą** gal ten dar ir nėra taip tragiška ir skubu, tačiau, kaip atrodo, tikrvė ir jos netikėtumai su mūsų tremtiniais nepasirašė garbingos sutarties. Visa tai gali užklupti staiga ir be atsikalbinėjimų. Tad atsargumas ir panašių staigmenų įžvelgimas iš tolo niekuomet nebus nuostolingas ir ankstyvas. Bet kaip visa tai įvykinti arba bent suplanuoti? Čia savo įžvalgų pasiūlymą gali paskelbti kiekvienas, kuris dvasiškai ir materiališkai yra su tremtiniais susijungęs ir toliau yra nutaręs tą garbingą ryšį palaikyti. Patys gi tremtiniai negali nei įsakyti, nei nuspręsti — jie gali tik pageidauti.

Tačiau viena yra aišku, kaip po įvairių laikų ir patyrimų mes jau įsitikinom, kad gimtasis raštas, padalintas dvasiškai alkaniems, dar kurį laiką palaikys blaivas jų galvas ir kels pavargusių širdžių viltis. Toks spaudinys glaudins lietuvį prie lietuvio per didžiausias atstumas ir laikys jį atitinkamoj galvojimų ir jausmų pusiausvyroj iki tos valandos, kai prisikėlusi teisybė vėl visus šauks susirinkti į gimtuosius lizdus.

Tad vertinkit ir darykit išvadas.

Stasius Būdavas.

PARTIZANAI

APYSAKA

Parašė

Jonas Kmitas

21.

Pageidaujamas, Bet Nelauktas Svečias

— Atsiprašau, mamyte, kad taip kietai, sakyčiau brutališkai, tą Pochotino planą paskelbiau, bet apie bolševikus šnekant, nejučiomis šiurkščią kalbą pavartoji. Taigi aš neabejoju, kad link panelės Aldonos Pochotino planas aiškus. Kai dėl jūs, mamyte, aš nežinau, ką jis planuoja. Veikiausiai — nieko. Visą dalyką paliks — čekai.

Čia Andriuko balsas nejučiomis sudrebėjo. Eugenija ,nežiūrint baisios minties apie čeką, nejučiomis džiūgtelėjo. "Jis mane myli daugiau kaip Aldoną".

— Tai manai, kad jis mane išduos čekai?

— Aš nesakau, kad jis išduos. Jam daugiau rūpi savo kailis išgelbėti — kur nors išbėgti. Čeka pati jus paims. Man baisiai nemalonu apie tai kalbėt, bet turiu visą tiesą pasakyti. Iš tikrų šaltinių mes sužinojome, kad apie jus eina šnipinėjimas, jog esate mano tėvo žmona ir mano su Geniuku motina. Net mūsų vardai suminėti.

— Ir aš pati žinau, kad apie mane šnipinėja, — ramiai tarė Eugenija.

— Šitaip? Ir jūs taip ramiai apie tai kalbate?!

— Ką gi aš turiu daryt?

— Bėgti neatidėliojant! Aš tam čia ir atėjau kaip tik tuo laiku, kada Pochotinas žada čia atsilankyti. Matote, mes jo žingsnius tiksliai sekame. Turim gerą žvalgybą. Aš tyčia ankščiau atėjau, kad galėčiau išdėstyti jums savo planą, kol Pochotinas čion atvyks. Gi mūsų planas štai koks. Aš turiu pasiimti savo globon Pochotiną šitokiu būdu: kaip Maskvos atsiųstas inspektorius - detektyvas, aš klausysiu jūsų pasikalbėjimo gretimame kambary. Po kiek laiko aš išeisiu iš savo slėptuvės, prisijungsiu prie jūsų draugystės ir pradėsiu Pochotiną kamantinėti. Medžiagos turiu užtektinai ir dar šį tą iš jūsų pasikalbėjimo būsiu nugirdęs. Pochotinui bus karšta. Be abejo, jis mėgins atkaklų frontą, norės patikrint mano dokumentus. Ar šiaip, ar taip, aš jį kur nors išsivesiu ir taip sutvarkysiu, kad jis čia daugiau nebegrįžtų. Kaip tai bus padaryta, neklauskite, nes aš nesakysiu. Pagaliau, nė pats nežinau, kaip viskas išeis. Bet šį vakarą jis čia nebegrįš. Tuo tarpu čia kur netoli bus Geniukas...

— Geniukas! Ir jis čia bus! Kaip aš jo pasiilgau! — suklykė Eugenija.

— Taip, ir Geniukas čia bus. Jis, galima sakyt, suvaidins svarbiausią vaidmenį, nes palydės jus į saugią vietą, kur lauks jūs ir tėvelis.

Eugenija tik už širdies nusitvėrė. Kalbėt negalėjo.

— Taip pat, — tęsė Andriukas, — čia atvyks Geniuko pasiuntinys su rašteliu. Negaliu užtikrint, kurio laiku jis atvyks, ar Pochotinui jau išėjus, ar čia dar tebesant. Ar šiaip, ar taip, nenustebkite, kai pamatysite pas duris driskių. Tai bus persirėdęs jaunas partizanas, kurs įteiks jums Geniuko raštelį, pranešantį, kad būtumet pasiruošusios su juo keliauti. Jei tas pasiuntinys atvyktų Pochotinui dar neišėjus, ir komisaras norėtų žinoti, kas ten pas duris buvo atėjęs, pasakykite, kad tai buvo alkanas elgėta.

— Kaip viskas rūpestingai sugalvota! — gėrėjosi Eugenija. — Kokie jūs geri, kaip jūs man brangūs! Bet kur mus nugabensite?

— Žinoma, pas pažįstamus, kur gi daugiau?

— Bet jums bus neparanku. Mes moterys jus varžysim.

— Visai ne. Mes turime tokių patalpų, kur daugelis partizanų šeimų gyvena. Jums bus darbo, turėsite mums šeimininkauti.

— Bet kaip gi su daiktais? Ant greitųjų mes tik kokį drabužį, ar šiaip kokį mažmožį suskubsime pasigriebti.

— Daugiau nė nereikia. Jei liktų kokių svarbių, vertingų daiktų, partizanai vėliau juos paims.

— Kaip jūs sugebėsite tai padaryti?

— Partizanai viską gali. Reikia jums žinot, mamyte, kad partizanai valdo pusę Lietuvos, ir tai lietuviškiausią pusę — kaimus ir mažus miestelius. Okupantai jaučiasi namie tik miestuose. Jei į kaimus negausingi jų būriai užklysta, tai iš ten nebesugrįžta. Bet kartais ir mums tas pat atsitinka, jei neapdairiai miestuose pasirodom.

— Reiškia, jūs save pastatot į baisų pavojų.

— Baisų, ne baisų, bet rimto pavojaus visuomet esama. Ką bedarysi. Šiais laikais visiems lietuviams grėsia pavojus. Partizanams gal mažiausiai, dėlto, kad jie patys priešams pavojų sudaro.

— Nori mus įdrąsinti, — nusišypsojo Eugenija, — bet mudvi įdrąsinimo nereikalingos. Kaip ten toj dainoj sakoma: nors audros ūžia apie mus, drąsa mūs nepražus. Ar ne, Aldonute?

— Taip, tetyte. Kad pavojus, tai visiems pavojus. Ir mes galime būti partizanės, ar ne, pons Andriau?

— Žinoma, panele Aldona. Gražioji lytis įdiegs mums, vyrams, daugiau ryžtingumo kovoti už Lietuvos laisvę, ar ne, mamyte?

— "Ponaudami ir paneliaudami" vargiai prie ryžtingumo prieisite, — šyptelėjo Eugenija. — Bet mes čia plepame, o Pochotinas jau gal už durų. Iš tiesų, šiuo laiku jis paprastai ateina. Tad, Andriuti, teks mums atsisveikinti, nes paskui nebus progos.

Ji meiliai, motiniškai jį pabučiavo. Aldona pažiūrėjo jam į akis ir karštai jo ranką paspaudė.

— Na, dabar eik į kitą kambarį. Atsarga gėdos nedaro. Pochotinas mėgsta už durų pasiklausyti.

— Gerai ,mamyte, — atsakė Andriukas, eidamas į kitą kambarį.

Kaip tik tuo momentu pasigirdo nekantrus, nervingas į duris beldimas. Abidvi krūptelėjo. "Girdėjo, ar negirdėjo"? — pamintyjo Eugenija ir ėjo atidaryti. Ant slenksčio stovėjo Pochotinas.

Lietuviai Tremtiniai Kanadoje

Kanada yra didelė, turtinga, bet labai retai apgyventa šalis. Žiūrint į ją, kyla mintis, kad ir lietuviams tremtiniams nebloga ten būtų apsistoti.

Tačiau, nors paskutiniu laiku ir buvo kalbėta apie emigraciją Kanadon, šio krašto valdžia lietuvių tremtinių iki šiol neįsileido. Tiktai šią vasarą pasklydo žinia, kad iš Vokietijos čia miškų darbams atvažiavo nemažas būrys lietuvių.

Amerikos lietuviai pranciškonai, gyvendami Kanados pakrašty, malonią pareigą jautė aplankyti tuos žmonės. Tuo tikslu neseniai ir buvo nuvykę tenai T. B. Grauslys, O. F. M., ir šio straipsnelio autorius. Apie šitoje kelionėje gautus įspūdžius bei išgirstas žinias čia kaip tiktai ir kalbėsime.

KELIONĖ IŠ EUROPOS

Kanados valstybė pasižymi savo dideliais miškų plotais. Ypatingai Ontario provincijoje tūkstančius mylių tęsiasi raistai ir girios, į kurias, gal būt, nuo amžių nėra įžengęs civilizuotas žmogus. Tenai taip pat yra ir didelių ežerų, kurie palengvina susisiekimą. Tai visa sudaro geras popieriaus gamybai sąlygas.

Sunkiau tiktai yra su darbininkais. Čia, mat, nutolus nuo pasaulio, už vidutinį atlyginimą dirbti miškų gilumoje retai kam yra miela. Tas vietinių darbininkų nedateklius, be abejo, ir atkreipė Kanados dėmesį į Europoje gyvenančius tremtinius. Dėl to praėjusį pavasarį juos pradėjo lankyti agentai, siūlydami medžių kirtimo darbą.

Kad išvengus kokių nepatogumų, buvo pareikalauta stiprių ir tik nevedusių — nuo dvidešimt iki keturiasdešimt metų amžiaus vyrų. Be to, kaipo įvažiavimo sąlyga, buvo statomas už vidutinį atlyginimą dešimties mėnesių darbas miškuos. Paskui jau tremtiniams laisvai leidžiama pasirinkti užsiėmimą, kokį ir kur jie patys nori. IRO organizacija pasižadėjo apmokėti kelionę vandenynu, o Kanada nuo Halifax'o uosto iki darbo vietovės. Pažymėtina, kad visų tremtinių atgabenimu rūpinasi šios valstybės Darbo Departamentas Ottawoje.

Kviečiant jojo atstovams lietuvius vykti Kanadon, tuo pačiu laiku ir rusų agentai maišėsi stovyklose. Jie, žinoma, tremtinius ragino grįžti namo, bet jų pastangos nuėjo niekais. Lietuviai, nors ir aiškiai suprato, kad Kanadoje jiems bus nelengva, tačiau tuo tarpu jie pasirinko šį tolimą ir mažai pažįstamą kraštą. Ir taip šią vasarą čionai atvyko keli šimtai lietuvių, kurių žymią dalį sudaro Baltų Universiteto studentai.

DABARTINĖ GYVENIMO APLINKUMA

Lietuviai tremtiniai, pasiekę Kanados žemę, tuojau buvo nuvežti į paskirtas vietas. Viena jų dalis gavo darbo "Abitibi" popieriaus gamybos bendrovėje ir buvo apgyvendyta "White Lake" ežero apylinkės giriose, kita pateko "Great Lakes" popieriaus bendrovės žinion ir buvo atkelta labiau į rytus, tarp Fort William ir Winnipego miestų. Abi šios sritis yra Ontario provincijoje. Be to, teko girdėti, kad dar kiti lietuviai esą Kapuskasingo miesto apylinkėse, bet aiškesnių informacijų apie juos tuo tarpu nepasisekė gauti.

Tiek "Abitibi", tiek "Great Lakes" popieriaus bendrovėse gyvenimo bei darbo aplinkuma yra vienoda. Darbininkai turi gyventi miškuose, kame yra tam tikslui pastatyti maži mediniai nameliai arba, geriau sakant, barakai. Esant reikalui, jie su traktoriais yra nuvelkami į kitą vietą. Tokių namelių grupė sudaro stovyklą.

Joms vadovauja daugiausiai patys kanadiečiai, parinkti iš tų pačių, tik ilgiau miške dirbusių darbininkų. Jie, pagyvenę kelias dešimtis metų miškuos, gerokai nutolsta nuo civilizacijos. Dėlto šitie "poneliai", pamatę lietuvių darbininkų tvarkingumą bei švarą, ėmė stebėtis. Tačiau, girdėti, kad kaikurie dar saką, jog ir lietuviai, čia pagyvenę ilgiau, taip pat pamažu "apsiprasią".

Įdomu, kad stovyklos yra ir rusų emigrantų, jau prieš daugelį metų atvykusių dirbti čionai. Tuli jų komunistinių pažiūrų, aišku, ne kaip žiūri ir į lietuvius, neseniai atvažiavusius iš Europos. Žinant tai, nenuostabu, kad ir stovyklose atsilankiusį kunigą dažnai palydi jų nedraugiški žvilgsniai.

Maistas ten yra geras, bet darbas sunkus. Norint užsidirbti daugiau, reikia supiauti ir sukrauti tam tikrą, nustatytą medžių vienetą. Nuo jų skaičiaus priklauso uždarbio dydis. Be to, galima dirbti ir padieniui, tik tai tuomet užmokestis dienos jau yra nustatytas.

Senieji darbininkai stengiasi įtikinti naujuosius, kad tik miškuose dirbant esą galima pragyventi. Šiaip, gyvenimas miestuose esąs sunkus. Bet lietuviai, tiek jau visko patyrę, supranta, kad tai žymia dalim tik propaganda, kurios tikslas yra, kiek galima ilgiau, sulaikyti juos prie medžių kirtimo darbo. Toji izoliacija nuo pasaulio juos kaip tiktai labai slėgia. Todėl tuo tarpu gyvendami miškuose, jie nori lietuviškas spaudos ir ieško galimybių sueiti į kontaktą su Kanados ir Š. Amerikos lietuviais.

PAS LIETUVIUS DARBININKUS SVEČIUOS

Po ilgos kelionės traukiniu, laiveliu arba arkliais sieloj pasidaro lengviau, išgirdus, kad jau netoli yra lietuvių gyvenamos stovyklos. Pagaliau pro aukštų medžių kamienus pasirodo mažų trobelių grupė. Jos visos pastatytos ant sienojų, be darželių, be pamatų... Diena tylu, nes beveik visi prie darbo miškuose. Tiktai juodieji lokiai gal slankioja aplink, ir baugiai ūžia girios. Nuotaika ir vaizdai tikrai ne Lietuvos, bet lietuvių ir čia širdys tas pačios.

Sužinoję atvykus svečią, namie palikusieji maloniai jį pasitinka, pavaišina ir parodo savo "pastogę". Vakarop iš miškų ir kiti pradeda rinktis. Lietuviai darbininkai kartais grįžta net su daina, kas labai stebina svetimuosius. Atrodytų, kad jie pareina iš lankos pievę šieną, bet ant pečių uždėti kirviai ir piūklai parodo, kad jie ten kirto mišką.

Greit persirengę ir nuovargį pamiršę, jie nesiskundžia savo dalia, bet įdomaujasi kelione, teiraujasi žinių... Tikrai miela yra patekti jų būryn. Matant šių vyrų energiją bei linksmumą, tuoj užsimiršta sunki kelionė, o išgirdus jų dainą, pasijunti, kaip Lietuvoj.

Bet tai dar ne viskas. Nemažiau jaudina ir jų giesmė, kuri per šv. mišias skardžiai skamba ten giriose. Gaila tik, kad į tas tolimas vietas retai gali atvykti kunigas. Be abejo, kai kur pirmą kartą buvo laikomos šv. mišios.

Matant nuoširdžiai meldžiantis šituos žmones, pagalvoji, kaip giliai yra religingas lietuvis. Jisai juk savo sunkiame buities kely visados norėjo turėti arti prie savęs Dievą. Dėl to mūsų laukus, sodybas bei vieškelius nuo amžių puošė kryžiai, rūpintojėliai ir koplytėlės. Ir ten stovyklose prie lietuvių lovų dažnai matosi pakabinti kryželiai. Jie be žodžių pasako, kad dabartiniame mūsų tautos kryžiaus kely, tik iš kryžiaus galima semtis jėgų.

Būtų labai gražu, kad lietuviai darbininkai Kanadoje, jeigu aplinkybės neleidžia dabar, tai nors kada vėliau, atsisveikindami su tais miškais, savo darbo vietovėse pastatytų didelį lietuvišką kryžių, padėdami ant jo gimtojoje ir vietos kalboje kokį reikšmingą parašą. Toksai paminklas miškų gilumoje primintų svetimiesiems išlietą tenai lietuvių prakaitą, einant sunkiu ištrėmimo keliu.

Į ATEITĮ PAŽVELGUS

Lankantis didesnėse popieriaus gamybos bendrovėse, teko patirti, kad šį rudenį Kanadon atvyksta dar ir daugiau lietuvių. Net dabar, prieš paliekant šią šalį, vienas jų būrys išlipo Halifaxo uoste. Tuo būdu, jei šita emigracija tęsis, Kanados lietuvių kolonija didės ir stiprės.

Tie tremtiniai juk, kurie jau atvyko arba dar atvyks čia iš Europos, nėra jokie "fašistai", bet nuoširdžiai savo tėvynę ir laisvę mylį žmonės. Jie patyrę ir matę Rusijos režimą Lietuvoje, Kanados sukomunistėjusiems lietuviams galės tarti atvirą tiesos žodį.

Tik nemažas rūpestis ima į jų pačių ateitį žvelgiant. Beveik visi šie vyrai po dešimties įsipareiguoto darbo mėnesių mano apleisti tas girias ir miestuose ieškoti užsiėmimo. Studentai gi visa širdimi norėtų baigti mokslą.

Tikrai gražūs ir girtini yra šitie jųjų troškimai. Bet nėra abejonės, kad juos realizuojant, nemažai reikės jų pačių energijos ir paramos iš šalies. Iš Kanados valdžios sunku būtų jos laukti, nes šiaip ar taip josios noras yra, kad lietuviai, kaip galima ilgiau, dirbtų tuose miškuose. Ieškant miestuose darbo arba besiekiant mokslo, žinoma, pirmieji pagelbos ranką turės ištiesti patys, jau seniau čia gyveną Kanados lietuviai. Malonu girdėti, kad rūpinantis kun. S. Kulbiui, S. J., kuris taip pat aplankė tas stovyklas, tremtiniai jau šiemet per Kalėdas vyksią į Montrealį ar Torontą, kame bus progos susipažinti ir suartėti su šitų miestų lietuviais. Studentų gi klausimas išsirištų tuojau, jei Baltų Universitetą pasisektų perkelti iš Europos į Mainą.

Baigiant būtų verta priminti, kad dabar į Kanadą atvykę lietuviai, netiesia išmaldai rankos. Jie tiktai nori, kad pasaulis ir ypatingai jųjų tautiečiai žinotų bei suprastų, jog jie, čia sunkiai dirbdami ir prakaituodami, drąsiai ir su viltimi žengia į normalų gyvenimą. Ir nėra abejonės, kad tas jų pastangas tikrai palaimins Visagalis.

T. L. Andriekus, O.F.M.

Laikraščio Darbininko 32-ras Metinis

KONCERTAS

Išpildys Kauno Operos Artistė A. Dičiūtė - Trečiokienė ir kiti žymūs artistai

Sekmadienį, Spalių-Oct. 19, 1947, 4 val. po piet, Patrick Gavin School Auditorijoje, F ir 7th St., So. Boston, Mass.

Taipgi dalyvauja Šv. Pranciškaus par. Vyrų Grupė, vadovybėje Algio Šimkaus, Miss Stella Raznauskaitė, Izab. Zalubaitė, Mrs. Svilienė ir smuikininkė p-lė Plevokaitė. Įžanga $1.20 ir $1.80 su taksais.

★ ★

ATVEŠKIT "NAMO" Geresniam Fordo Aptarnavimui

Leisk Tavo

Fordo Dyleriui

Sautaupyti Tau

Pinigų

Siais 4

Didžiais Būdais.

1. FORDO ĮSLAVINTI MECHANIKAI žino Fordą iš vidaus ir lauko. Jie visuomet stengiasi suteikti skubų ir pinigų sutaupantį aptarnavimą.

2. TIKROS FORDO DALYS padarytos, kad jos tiktų taip, kaip Fordas buvo padarytas. Josios ilgiau dėvisi.

3. DIRBTUVĖS PRIPAŽINTI METODAI suplanuoti Fordo inžinierių, sutaupyti jums pinigų ir kad Fordas važiuotų "kaip naujas".

4. SPECIALŪS FORDO ĮRANKIAI yra padaryti Fordo inžinierių, kad atliktų geresnį darbą trumpesniu laiku, kad sutaupius jums pinigų.

PAMATYKITE JŪSŲ FORDO DRAUGIŠKĄ DYLERĮ!

Lėktuvu Iš Miami Į Kūbą

Laiškas apie nuotaikas Havanos mieste

ANT ŽEMĖS IR VIRŠ DEBESŲ

Buvo Labor Day vakaras. Miami gyventojai šventė. Tiek daug jų išėję pasivaikščioti tais takais paliai vandenyno įlanką. Dangus toks giedras, mėnulis šviesus — tik baltas takas atsimuša per lygų kaip veidrodis vandenį. Patogūs, išlieti takai, šalymais aukšti palmių stiebai su šakomis viršuje, lyg su plačiomis kepurėmis. Tyku ir jauku.

Ryto metą, kai lėktuvu pakilome virš Miami miesto, krito į akis kiek čia daug žaliumynų, medžių, parkiukų. Miestas vietomis atrodė lyg Lietuvos kaimo sodyba, žaliuojančiais klevais apaugusi.

Greit mūsų lėktuvas pakilo aukščiau debesų. Tokie jie balti, kaip pūkas, kaip išpašiotos vatos kalnai, kaip lengvo sniego pūsnys ore pakibusios. Ir formos — visokiausios, lyg tai būtų kokios pasakų pilys.

SALOS IR JŪRA

Lėktuvas skrieja į pietus, į Key West pusę. Čia visą laiką tiek daug šalų, salelių, tarp jų telkšo lyg prie vandenyno prisišliejusios balos. Kitur vanduo skaidrus, gali, rodos, suskaityti visus jūros dugno įdubimus. Dangaus skaidrioji mėlynė atsimuša vandeny, susimaišo su dugno atspalviu ir atrodo taip žalia. Tik salos juoduoja (ar žaliuoja mišku apaugusios); daug kur debesys meta šešėlį taip, kad aukštai pakilus sunku atskirti, ar tai sala, ar debesėlio šešėlis.

Jaunas vyrukas globoja keleivius, kurių skrendame arti 20. Dar yra keliolika tuščių vietų. Atneša mums kramtomosios gumos, kiek paskridus — obuolių sulčių, paskum laikraščių. Lėktuvas skrenda lygiai, kartais supurto, lyg atganytas išsidykinėjąs žirgas, ir vėl lekia.

Praskridę pažliugusias salas pasiekėme atvirą jūrą. Jūra taip rami ir mėlyna, kad nesimato — kur pasibaigia dangus ir kur prasideda vanduo. Lengvos bangelės ribuliuoja, vietomis ilgi šviesūs ruožai vandeny, tarytum tai būtų kelias.

KŪBOS SOSTINĖ HAVANA

Lygiai ūžia lėktuvo motorai. Lėktuvas Kūbos kompanijos, dvimotorinis.

— Abroche su cinturon! — Susegkite diržus! — pasirodo lėktuvo priekyje elektros šviesos raidėmis parašytas paraginimas. Artėjame prie Havanos miesto. Koks priešingumas, palyginus su Amerikos miestais! Havanoje — mūras prie mūro, namas prie namo. Toliau matosi kalvos, miškais apaugusios, — keliai palmėmis apsodinti, — palmių miškeliai.

USA piliečiui nereikia jokių dokumentų vykstant į Kūbą. Turisto kortelę išrašo čia pat lėktuve. Išlipus stotyje, muitininkas pamaišo ranka po bagažą, prilipina kortelę, užsimoki 20 ct. už nutūpimą Kūbos aerodrome ir sėdęs į laukiančią mašiną vyksti į miestą.

Gerai, kad Kūbos pezai yra čia lygios vertės su doleriais. Abeji pinigai eina vienodai. Autobuse, su persėdimu, važiuodamas paduodi dešimtuką, gražos tau išduoda du amerikoniškus centus, vieną Kūbos centavą. Amerikonišką pinigą ima parduotuvėse, gatvių būdelėse — visur.

LŪŠNOS IR RŪMAI

Meksfaltuotu keliu, pro moderniškai įrengtus užmiesčio klūbus, pro neturtėlių lūšneles, sukaltas iš atliekamų skardų, įvažiuojame iš aerodromo į šviesią mūrinių pastatų Havaną.

Keliautojams, kurie iš anksto turi rezervuotus viešbučius — patogiau. Tačiau aš beveliju atvykęs susirasti. Taip pasirenki, ką nori, paprastai gauni per pusę pigiau ir gali su tuo pačiu pinigu daug toliau nuvažiuoti. Havanoj viešbučiai truputį brangesni, negu Jungtinėse Valstybėse.

Šilta. Kūbiečiai sako, kad rugsėjis — vienas šilčiausių jų mėnesių. Kad taip į jūrą įšokus, atvėstumei! Sėdu į tramvajų. Čia jų daug, važiuoja nepergreitai. Galima stebėti tuos šviesius mūro pastatus, pilnas gėrybių parduotuves. Daugelio namų durys atviros ir pro jas matosi Jėzaus Širdies, Šv. Teresėlės paveikslai. Ir kūbietės moterys mėgsta nešioti kryžiukus, medalikus ant kaklo. Drabužiai — panašiai, kaip Amerikoje, tik čia katalikų kraštas, tai kuklesni.

Gatvėkaris pravažiuoja pro didoką pastatą, kur parašas skelbiąs, jog tai katalikų aukštesnė mokykla, mokslas visiems nemokamai.

ISPANĖ

Šalymais sėdi moteris su vaikučiu. Moka prancūziškai ir pasakojasi atvykusi iš Ispanijos. Šešetui mėnesių praslinkus po pilietinio karo pradžios — ji išbėgusi ir atsidūrusi Kūboje.

— Kaip dabar Ispanijoje? — klausiu, sužinojęs, kad ji neseniai ten lankėsi.

— Yra visko, tik brangu.

— O kaip vyriausybė?

— Franco aš nemėgstu, bet yra komunizmo pavojus. O jau daug geriau Franco, negu komunistai.

Nedaug kalbėjome. Ispanė išlipo prie savo klūbo patalpų.

JŪROJE

Jūros vanduo šiltas, bet ramus, jokių bangų. Krantas čia matyt prastas, užtat daugybė įvairių klūbų yra pakrantėse pasidarę maudynių namus, smėliu išpylę pakrantes ir už gerą pinigą (vienas doleris) galima nuošaliai ir patogiai paplaukyti.

Nebuvau pasiėmęs viešbučio adreso.

— Kuris autobusas eina prie prezidentūros rūmų, — ėmiau klausti keleivių, žinodamas, kad netoli yra ir viešbutis "Canada", kur buvau sustojęs.

Atsirado jaunas vyras, kalbąs angliškai, kurs pasisiūlė mane palydėti. Gana išsilavinęs, studijavęs teisę. Išlipame paliai Havanos universiteto rūmus. Kūba jais didžiuojasi: aukštoj kalvoj, lipi plačiais laiptais, šalymais pastatai — fizikos, chemijos, teisės, viršuje rektoratas ir biblioteka. Daug erdvės, meno. Ypač gražūs tie karpyti medžiai: auga prie kits kito ir taip sumaniai iškarpyti, kad susidaro lyg puikios arkos, nematyti, kur vieno medelio šakos baigiasi, kur kito prasideda.

BAŽNYČIOJE

Netoliese — didžiulė Marijos bažnyčia. Joje nuotaika, panašiai kaip Meksikoje: baroko stilius, daug altorių, nemažai šventų statulų.

— Katalikų bažnyčia mūsų krašte stipri ir galinga, — pasakoja mano naujasis draugas, teisininkas.

— O kaip santykiai su valstybe?

— Vadovaujantieji asmenys vis stengiasi palaikyti ryšį; gana sklandžiai viskas eina.

Kuo Havana gali didžiuotis, tai puikiomis promenadomis miesto centre — plačiausios alėjos, šalymais palmėmis apsodintos, gėlynai. Pavakariais čia vaikščioja tūkstančiai žmonių ir žaidžia šimtai vaikų. Promenados veda prie jūros įlankos, kur stovi storų mūrų, galinga, dar ispanų statyta Morro tvirtovė. Tokia stati akmenų siena, kad anais laikais ji tikrai, atrodė nenugalima.

SENAJAME MIESTE

Senojo miesto gatvės — nuostabiai siauros, panašiai, kaip Estijos Talino. Judėjimas — tik viena kryptimi. Šalygatviai — kitur nė pilnos pėdos platumo nėra. Kai eina gatvėkaris, nugara prisiplaka prie sienos, kad peties neužkabintų. Yra nemažai automobilių. Štai gatvės pakraščiu eina jauna kūbietė. Priešais ateina vyresnė, gerokai atsiganiusi. Paliai šalygatvį pristatyta automobilių ir nebėra joms kur prasilenkti. Jaunoji įeina į namo angą, o antroji skersa šiaip taip pralenda. Mums, pripratusiems prie plačių gatvių, tas viskas labai juokingai atrodo.

LINKSMYBĖS MIESTO GATVĖSE

Bet užtat bulvarai platūs ir pilni įvairumo, kokio Amerikoje neteko matyti. Nemažai kavinių. Priešais jas plačiame šalygatvyje sustatyta daugybė stalelių, kėdžių, kad pritrauktų publiką — lauke orkestras griežia, ir kokią dainininkė yra. Didžiausia tačiau minia susirinkusi prie "Saratoga" kavinės. Čia pastatyta didelė vieno stiklo būda, kurioje laisvai vaikšto penketas žmonių ir dar sutelpa muzikos instrumentai. Vienas skambina pianu, kitas — kontrabasu, o trečias — tai muša bubną, tai tarškina visokiausius instrumentus, kurių nė vardo nežinau. Jauna kūbietė dainuoja. Visa ta programa transliuojama per radiją ir susirinkusią minią muzika pasiekia ne per stiklo sienas, bet per radiją.

Radijo studija — miesto šalygatvy, stikliniame namelyje. Ar ne įdomi įvairybė?

Legionierius iš Hudson County, N. J., ir bezdžionė, atvežta iš Bayonne, N. J., išdarinėja šposus Amerikos Legiono Seime, New Yorke.

Baltos Burės Plazda

Baltos burės plazda,
Bangos duokit kelią,
Neškit mane jauną,
Neškit mano dalią.

Mėlyni takeliai,
Mėlyni papieviai,
O kuriuo pasukti —
Žino vienas Dievas.

Mano luotas naujas,
Ąžualinės sienos,
Viesulai sukaukia,
Kai aš plaukiu vienas.

Baltos burės plazda,
Bangos, duokit kelią!
Pasakyk, kur plaukti,
Jūra motinėle.

Pamylėjau Vakar

Pamylėjau vakar,
Pamylėjau šiandien,
Rytoj vėliai pamylėsiu,
Jei tik bernelį regėsiu
Mėlynoms akelėms.

Vieną pamylėjau,
Su kitu kalbėjau,
Trečiam einant per kiemelį,
Aš prišokau prie langelio,
Meiliai pažiūrėjau.

Būčiau nemylėjus,
Būčiau nežiūrėjus,
Jei bernelis melsvų akių,
O aš jauna širdužėlės
Būčiau neturėjus.

Šie du arkliai, "G. I. Joe" ir "Thunder" yra pasižymėję šokime. Veda juodu į J. V. Militarės Akademijos arklydę, West Point, N. Y. Jų čia ilgai nelaikys. Abu kartu su 66 kitais arkliais, valdžios įsakymu, bus parduoti veteranams.

Vokiečių teroras prieš baltus tremtinius

(Rašo "Darbininko" korespondentas Vokietijoje St. Devenis)

Kai kuriose amerikiečių sovietų karininkams atvykus pabaltiečių verbuoti grįžti į pavergtas tėvynes, vokiečių policija ne tik mielai sovietams padeda, bet pabaltiečius net grasinimais verčia būtinai atvykti išklausyti sovietų karininkų agitacinių kalbų. Taip Nurnberge įvykusiame susirinkime dėl vokiečių policijos grasinimų turėjo dalyvauti 30 pabaltiečių. Tame susirinkime sovietų pulkininkas Burašnikovas reikalavo rezonos Vokietijos vietose, patrijuoti į savo tėvynes. Sovietų pulkininkas tikino, kad dvidešimties dienų bėgyje užsirašiusieji bus pristatyti į tėviškes.

Į politinio pobūdžio klausimus sovietų pulkininkas nieko neatsakė. Jis bandė lietuvius, latvius ir estus įtikinti, jog grįžusieji į tėvynes gerai ten gyvena. Jis gavęs iš grįžusiųjų laiškų, kurie esąs geriausias įrodymas, kad dabar Pabaltijo kraštuose gyventi labai gera. Vokiečių telegramų agentūra praneša, kad šiuos sovietų pulkininko žodžius baltai palydėjo skardžiu juoku. Baltai tremtiniai priminę, kad jų šeimų nariai 1940 metais buvo žiauriausiu būdu išvežti į Sibirą ir iš ten negrįžta. Panašus likimas laukia ir dabar grįžtančių. Sovietų pulkininkas nieko į tai neatsakė.

Kai susirinkimą baigiant sovietų pulkininkas norėjo padėkoti baltams už atsilankymą, jam buvo atsakyta, kad baltai tremtiniai klausyti jo propagandinės kalbos nebūtų atėję, bet juos čia grasinimais suvarė Nurnbergo policija. Nurnbergo policijos prezidiumas buvo išsiuntinėjęs kvietimus, kuriuose už neatsilankymą buvo grasinama policinėmis priemonėmis.

Dėl tokio vokiečių policijos elgesio buvo pareikštas griežtas protestas. Amerikiečių vokiečių kalba leidžiamas laikraštis "Die Neu Zeitung" pranešė, jog Nurnbergo policijos prezidentas pareiškęs, kad priverstinis pabaltiečių suvarymas klausyti sovietų pulkininko kalbos buvęs padarytas be jo žinios. Sekančią dieną Nurnbergo vokiečių policijos prezidentas Leo Stahl vokiečių žinių agentūrai pareiškė, kad pabaltiečius į susirinkimą sukviesti buvo klaidingai panaudoti seni blankai. Nurodęs, kad dalyvauti susirinkime, kuriame sovietų pulkininkas norėjo verbuoti pabaltiečius grįžti į tėvynes, sutikimą buvo davusi amerikiečių karinė vadovybė. Kvietimams buvo panaudoti seni blankai, kuriuos šiuo metu Nurnbergo policija naudoja kriminalinių atsitikimų reikaluose, todėl ten ir esanti speciali pastaba, jog kviečiamajam neatvykus bus imtasi policinių priemonių.

Taip vokiečiai aiškina savo pagalbą sovietų repatriacijos karininkams.

"CIRKAS" AIKŠTĖJE

Bet tai dar ne viskas. Didžiojo bulvaro įvairiose vietose linksmina praeivius "laisvi" menininkai. Štai vienas duoną uždirba paprastu vilkeliu, kurs sukasi iš jo rankos mestas. Žiūrovai duoda jam pinigėlį, jis įkiša kur į grindinio plyšelį ir taip yra įpratęs mesti, kad pataiko vilkeliu į pinigėlį, jį nuverčia ir įsideda į kišenių. Kitoj vietoj — muzikantų kapelija atviroje gatvėje. Trečioj — "minkštakaulis" klounas. Užsideda jisai didžiulę, žalią kaukę, pritūpia ant keturių — tikra varlė. Ir išsirango panašiai. Vaikutis muša bugną, o jisai kaukę nusimetęs užsideda vieną koją už galvos, ir ant rankų pakibęs siūbuoja kaip voras. Niekas čia žiūrovų nekontroliuoja ir tikietų neparduvinėja, bet žmonės įvertina ir patys po kiek sumeta.

CUKRINĖS NENDRĖS SULTYS

Taip per dieną bevaikščiodamas ir pavargęs, vėlam vakarui atėjus tik mąstai žmogus — greičiau kristi į lovą. Tik dar pirma norisi karštame ore kuo nors atsigaivinti. Iš principo nusistatęs prieš svaiginamus gėrimus, ragaunu kokoso palmės pieno, ar vandenį atmiešto su "water melon" sultimis. Bet geriausiai man patinka — cukrinių nendrių sultys. Netoli mano viešbučio vienas kūbietis turi stambią mašiną, į kurią kiša cukrinių nendrių lazdas. Jas čia taip išspaudžia, kad išeina tik sausos medienos, o sultys subėga į pastatytą ąsuotį. Pripilia tau su ledais didžiulį stiklą, užsimoki "nikelį" ir gerk. Pradėjau imti dvigubą porciją. Man dar patinka, kad tos įmonės sienoje —Švenčiausios Jėzaus Širdies paveikslas, o prie jo— šviežios gėlės pastatytos.

Dr. J. Prunskis.

BALF METINIS SEIMAS

BALF Direktorių Tarybos nutarimu, Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo metinis seimas įvyks 1947 m. lapkričio - November 5-6 d.d., Hotel New Yorker, New Yorke.

Visi BALF skyriai yra prašomi ruoštis metiniam seimui. Geriausias pasiruošimas būtų pravedimas BALF vajaus visu pajėgumu ir išrinkimas savo atstovų seiman.

Seimo darbotvarkė bus pranešta vėliau. Viešbutyje yra rezervuotas ribotas kambarių kiekis. Norintieji turėti viešbutyje kambarius, prašomi iš anksto pranešti BALF raštinėn, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Kun. Dr. J. B. Koncius,
BALF Pirmininkas
Nora Gugienė, BALF Sekretorė.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LIETUVIŲ DIENA Brockton, Mass.

Raudonajam demonui siaučiant mūsų senojoje Tėvynėje—Lietuvoje ir lyg juodu mirties ir baimės šešėliu bandant uždengti ir visą likusįjį pasaulį, laisvieji lietuviai Amerikoje rugsėjo 7 dieną rinkosi prie savo senosios tėvų bakužės Brocktone susikaupti ir pasirengti tiem dideliem darbam, kurių iš jų laukia taip žiauriai naikinama ir išblaškyta mūsų garbinga ir didvyriška tauta.

Nežiūrint visų tų įdomybių, kurias teikė "Brocktono ferai", didžiulė lietuviška minia vilnijo apie "bakužę".

Šventės iškilmes atidarė Dr. Vaitkus iš Brocktono. Kalbėjo Liet. konsulas Shallna, iškeldamas tą didžiąją neteisybę ir nelaimę, kurį yra ištikusi Lietuvą. Nurodė būdų, kaip stengiamasi vėl jai laisvę iškovoti. Be to, Jungtinės Amerikos Valstybės, kaipo vadovaujantis veikšnys pasaulyje, laiko Lietuvą ir šiandieną nepriklausoma valstybe ir toleruoja jos ministerius.

Brocktono klebonas kun. Jonas Švagždys, kuris jau 1917 metais lankėsi Washingtone pas prez. Woodrow Wilson Lietuvos nepriklausomybės atstatymo reikalu, lygiai šiandien dar gyvenimo nepalaužtom jėgom ir energija kvietė tautiečius vieningan darban, nežiūrint pažiūrų skirtumo, Lietuvos nepriklausomybei atkurti.

Keletą žodžių tarė inž. J. Vasys, buvęs Lietuvoje pogrindžio veikėjas tiek prieš bolševikus tiek vokiečius, abiejų kalintas ir kankintas, nes jis netarnavo nei Rytų, nei Vakarų "dievams", o norėjo laisvos ir nepriklausomos Lietuvos.

Toliau tarė žodį nuoširdusis lietuvis brocktonietis Zinkevičius. Jis visiems žinomas kaip taurus lietuvis patrijotas.

Ištikrųjų, ta savo paprastumu puiki lietuviškoji bakužė, tas geltonas Baltijos jūros gintaras, lietuviškieji tautiniai rūbai, nuteikė visus nepaprastai šventiškai ir draugiškai. Kiekvienas, kuris buvo iš Lietuvos pats atvažiavęs, mintimis skrido prie gimtojo židinio, kur visa taip artima ir miela, kur gauta sau pačiam ir būsimom kartom gyvybė ir jėgos prieš gyvenimo sunkenybes.

Lietuviškoji trispalvė vėliava, išguita iš Vilniaus Gedemino pilies bokštų, švelniau laisvam Amerikos vėjui pučiant, plėvesavo, primindama kiekvienam galvojančiam žmogui, kad II-sis pasaulinis karas, vestas išlaisvinti pasaulio tautas nuo skurdo, priespaudos ir baimės, ne tik kad to nepasiekė, bet priešingai, 200 mil. žmonių įstūmė į baisiausią azijatišką vergiją, kur pats šetonas, kitaip vadinamas Juozu Stalinu, su visais savo pragariškais sėbrais, užsidarę nuo laisvojo pasaulio "geležine uždanga", žemėje įrengė tokį pragarą, kurio baisumą nė lakiausia vaizduotė neįsivaizduos, jei nėra tekę to pačiam ant savo pečių patirti.

Ši visa baisuma, lyg koks maras liejasi vis tolyn ir tolyn, kad net demokratiškų Amerikos žemyno valstybių vyrai renkasi Rio de Žaneiro, aptardami gintis bendrom jėgom nuo gręsiančio pavojaus. Tai rodo, kad pavojus yra rimtas ir didelis, nes bolševikai, laimėję antrąjį pasaulinį karą ir pagriebę netikėtai tiek daug, kaip niekad galingiausių carų Rusijos imperiją, įgavo vilčių ir pasitikėjimo siekti iki galo užimti vsą likusįjį pasaulį.

Amerikos lietuviams, kaip vieninteliams laisviems, uždedama istorinė pareigė kovoti, negailint jokių aukų dėl Lietuvos laisvės grąžinimo. Į juos yra nukreiptos kovojančio lietuvio partizano akys, į juos deda vilčių Sibiro koncentracijų stovyklų lietuvių kalinys, į juos kreipia savo žvilgsnį laisvės istrošķęs lietuvis DP Vakarų Europoje.

Remkime ALT kaipo politinį vienetą kovoje už Lietuvos laisvę; remkime BALF'ą, kuris rūpinasi tremtinių gyvybių išlaikymu; sudarykime sąlygas kiekvienam DP pasiekti Ameriką. Remkime nuoširdžiai, o ne fariziejiškai, nes Lietuvos laisvė — Amerikos laisvė.

Į darbą, broliai ir sesės lietuviai Amerikoje. Mūsų žygius vertins istorija. Vieningom jėgom pasieksim savo ir vėl plauksime per Atlantą aplankyti žuvusio savo brolio — didvyrio, Lietuvos partizano kapo.

Dalyvis.

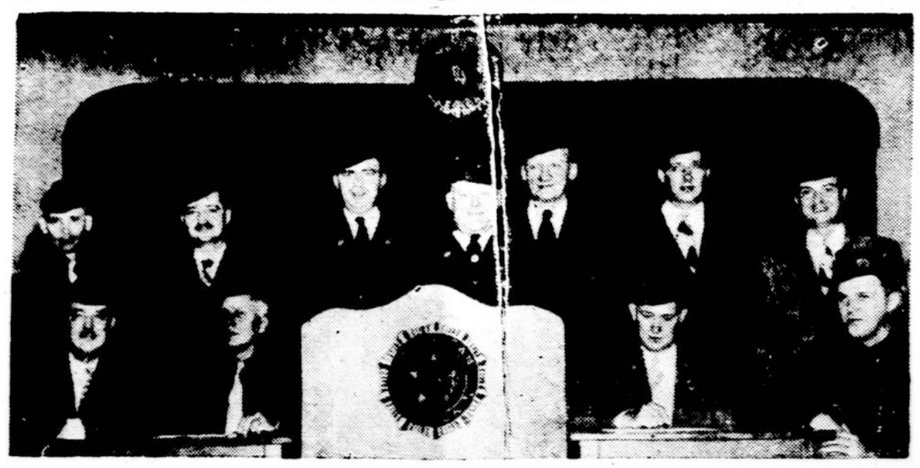

Nauja Vadovybė — Dariaus - Girėno Postas #271, American Legion, Šeštadienį, rugsėjo (September) 20d. iškilmingai įvesdino 1948 metams. Sėdi iš kairės į dešinę — pirmoje eilėje: Dr. Stephen Biežis, Medical Officer; Joseph A. Kibort, Chaplain; Alexander Strelesky, Adjutant; Frank J. Zelis, Jr. Vice-Commander. Antroje eilėje: Mathew Massey, Service Officer; Dr. F. Pulsucki Le Van, Medical Officer; Lawrence F. Gubista, Sr. Vice - Commander; John J. Karalaitis, Commander; John E. Viscount, Finance Officer; Phil Krause, Finance Secretary; Stanley R. Kniber, Sergeant - at - Arms.

LAWRENCE, MASS.

Bažnyčios 25 Metų Sukaktis

Šį metą, Šv. Pranciškaus parapija minės įėjimo į bažnyčią, 25 metų sukaktį. Sekmadienį, rugpiūčio 31 d., įvyko parapijiečių susirinkimėlis, kuriame vienmin čiai pareikštas noras paminėti bažnyčios statybos sukaktį. Nutarta turėti šaunią vakarienę su programėliu spalių mėnesį, 26-tą dieną. Į komisiją apsiėmė: kun. Jonas Bernatonis, pirm., raštininkė P-lė Bronė Budrevičiūtė. Darbuotojais: pp. J. Budrevičius, J. Jančius, P. Lalys, M. Navareckaitė, M. Pilypienė, T. Skucevičius, O. Švenčionytė, ir L. Švenčionienė.

Dalyvausime Pagerbtuvėse

Panelė Sadie Kaziliūnaitė darbščiai platina bilietus Prelato Dr. Kazimiero Urbonavičiaus pagerbtuvių bankietui, kuris įvyks Hotel Bradford, Bostone, rugsėjo 28 d., 6 val. vak.

NEW HAVEN, CONN.

Sekmingas BALF Susirinkimas

Rugsėjo 4 d., įvyko BALF svarbus ir sekmingas susirinkimas į kurį susirinko gausus būrelis veikėjų. Taipgi dalyvavo ir klebonas kun. E. Gradeckas.

Skyriaus pirmininkė p-nia A. Pilvelienė pakvietė kleboną padaryti pranešimą iš savo darbuotės, kuris patiekė gana turiningą planą dėl ateities darbų BALF naudai. Malonu, kad mūsų klebonas taip energingai darbuojasi.

Mūsų nenuilstančios labdarybės ir gerų darbų rėmėjos, Marijona Ramanauskienė ir Jadvyga Šilkienė aplankė geraširdžius lietuvius namuose ir surinko sekančiai aukų: M. Ramanauskienė $110.00, J. Šilkienė $55.00, E. Kazokienė $10.00. Valio! Širdingas lietuviškas ačiū priklauso visiems, kurie prisidėjo savo aukomis.

Nutarta pasiųsti iš vietinio skyriaus $400.00 į BALF centrą. Taipgi nutarta suruošti Margumynų ir kortavimo vakarą BALF naudai, lapkričio 23 d. Būtų labai naudinga, kad kitos draugijos neruoštų kitų parengimų tą pačią dieną.

Sužeistas Zenonas Tamulis

Prie darbo skaudžiai sužeistas Zenonas Tamulis, sulaužyta koja, ir dabar randasi Grace ligoninėje. Neužmirškite aplankyti mūsų jaunuolio.

Taipgi dirbtuvėje pirštus susižeidė mūsų jauna sporto žvaigždė, panelė Onutė Masiulytė.

Jaunimas ir visi parapijiečiai linki savo jaunuoliams greitu laiku pasveikti.

Susilaukėm Naujos Šeimos

Praeitą savaitę iš Ozone Park, N. Y. p. Juozas Kazickas parsivežė savo malonią ir simpatingą žmonelę Aleksandrą ir gražią dukrelę Juratę, ir jau visiškai parsikraustė į mūsų koloniją gyventi. Malonu buvo sutikti p-nią A. Kazickienę, kuri yra neapsakomai malonaus būdo ir aukšto išsilavinimo moteris. Taigi ponų Kazickų atvykimas į mūsų koloniją bus labai naudingas, nes pilni energijos ir pasiryžimo dirbti dėl tremtyje likusių ir dėl atgavimo laisvės Lietuvai.

Sveikinam pp. Kazickus ir linkime sveikatos ir Dievo palaimos sekmingai gyventi. **M.**

THE TIME . . . October 1 to 5, 1947
THE PLACE . . Boston, Mass.
THE MEN . . . All Members

FOURTH NATIONAL CONVENTION HOLY NAME SOCIETY

See Historic New England
March with Christ for *Faith* and *Freedom*
FOR INFORMATION
Consult your Diocesan Director or Write
National Headquarters of the Holy Name Society
141 East 65th Street, New York 21, N. Y.

Lietuvos Generalinio Konsulato J.A.V. Pranešimas Affidavitų Sudarymo Reikalu

(Tęsinys)

NEW JERSEY:

Jersey City — The International Institute, Inc., 681 Bergen Ave., Executive: Mrs. Elsa Butle Grove.

Newark — Department of Nationalities, Y.W.C.A., 53 Washington Street, Executive: Miss Filomena Mare.

The Oranges — Educational Department, Y.M.C.A., 125 Main Street, Director: Mr. Taylor.

Passaic — Fourth Street Center, Y.W.C.O., Fourth Street & Bergen Ave., (One full-time secretary in charge).

Paterson — Department of Intercultural Relations, Y. W. C. A., 35 Church St., (One full-time secretary in charge), Mrs. Clyde Chatham.

NEW YORK STATE:

Binghamton — American Civic Association, 8 Pine Street, Executive secretary: Mrs. Frederick C. Lee.

Buffalo — The International Institute, Inc., 610 Delaware Ave., Executive: Mrs. Elizabeth G. Ponafidine.

New York City — The International Institute of New York City., Inc., 99 Park Avenue, Executive: Mrs. Marie Chase Cole.

Niagara Falls — The International Institute, Inc., 357 Portage Road, Acting Executive Miss Claire White.

Syracuse — The Americanization League, Inc., 335 Montgomeray Street, Executive secretary: Miss Alice E. Murphy.

Syracuse County — The Americanization League of Syracuse and Onondaga County, Inc., 335 Montgomery Street, Director: Miss Marion S. O'Neil.

Utica — The Citizens' Bureau of the Utica Americanization Council 100 Paul Building, Director: Mr. Frederick Kincaid, Jr.

Yonkers — Nationality Communities Dept., Y. W. C. A., 87 Sauth Broadway (One full-time secretary in charge), Mrs. Elizabeth Tomashewsky.

OHIO:

Akron — International Institute, Y. W. C. A., 146 South High Street, Executive: Miss Laura Haines.

Dayton — Nationality Communities Dept., Y. W. C. A., Third & Wilkinson Sts., (One full-time secretary in charge), Miss Evelyn Bassett.

Cincinnati — Citizenship Council, 24-26 East Sixth St., Director: John C. Olmstead.

Cleveland — The Citizens' Bureau, 1102 Marshall Bldg., Public Square, Director: Mr. George A. Green.

Cleveland — International Institute, Y. W. C. A., 1602 Prospect Avenue, Executice: Miss Margaret Ferguson.

Toledo — The International Institute, Inc., 2287 Ashland Avenue, Executive: Miss Jean Oleniczak.

Youngstown — The International Institute, Inc., 25 North Walnut Street, Executive: Miss Mabel Marquis.

PENNSYLVANIA:

Bethlehem: — Department of Foreign Communities Work, Y.W.C.A., 7 E. Market Street (One full-time secretary in charge) Mrs. Mary P. Rosich.

Butler — Department of Foreign Communities Work, Y. W. C. A., 120 W. Çunningham St., Mrs. Stella Wise.

Erie — The International Institute, Inc., 354 West Seventh Street Executive: Miss Alice E. Jones.

New Castle — The International Institute of the Y.W.C.A., 13 East Washington St., Secretary: Miss Mary C. Tabisz.

Philadelphia — The International Institute, Inc., 645 North 15th Street Executive: Miss Marion Lantz.

Pittsburgh — American Service Institute of Alleghany County 907 Columbia Building Executive Secretary: Miss Helen D. Green.

RHODE ISLAND:

Providence — The International Institute, Inc., 58 Jackson Street Executive: Miss Katherine L. Lawless.

TEXAS:

San Antonio — International Institute, Y.W.C.A., 515 North Pecos Street Executive: Miss Margarite Manzer.

WASHINGTON, D. C.:

The Americanization Association of the Webster School Tenth & H Streets, N. W.

WISCONSIN:

Milwaukee — The International Institute, Inc., 315 Pereles Building, 259 West Wells St. Acting Executive: Miss Marie Watkins.

Remkite tuos profesijonalus ir biznierius, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

KUN. LEONO J. VOICEKAUSKO KUNIGAVIMO SUKAKTIS

Kearny, N. J. — Dievo Motinos Sopulingos parapijos parapijiečiai džiaugiasi, kad šiais metais mūsų klebonas kun. Leonas J. Voicekauskas mini savo 30 metų kunigavimo metų darbavimąsį šioje parapijoje.

Kun. Leonas J. Voicekauskas gimęs Igliaukoje, Lietuvoje, 1892 m. kovo 18 d. Atvyko į Jung. Valstybes 1913 m. Per 4 metus mokėsi Šv. Cyrilijaus ir Metodijaus — Orchard Lake seminarijoje. Įšventintas kunigu 1917 m.

Vyskupas paskyrė į mūsų parapiją kun. Leoną J. Voicekauską vasario 17 d., 1931 m. Jis visą laiką labai nuoširdžiai ir sunkiai dirba žmonių ir visos parapijos gerovei. Pirmutinis jo darbas buvo atmokėti parapijos skolą $7,000. Dabar turime $52,411 parapijos kasoje.

Mūsų klebonas suorganizavo Šv. Onos draugiją rugsėjo 26, 1932; Moterų Sodaliciją sausio 23, 1946; Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo 7-tą skyrių liepos 20, 1944. Šios draugijos labai daug darbuojasi parapijos ir visuomenės naudai.

Kun. Leonas J. Voicekauskas visuomet buvo ir yra savo tautos mylėtojas ir patriotas. Jo darbai Lietuvai ir mūsų tautai yra kilnūs ir plačiai žinomi. Jis yra parašęs ir nemažai patriotinių veikalų.

Sveikiname savo kleboną ir linkime geriausios sveikatos!

Džiaugiamės Susilaukę Kun. D. Pociaus

Kun. Domininkas Pocius paskirtas į mūsų parapiją vikaru birželio 14, 1947. Gimęs vasario 15, 1918 m., Bayonne, N. J., iš tėvų Juozo ir Veronikos Pocių. Lankė Bayonne viešąją mokyklą; St. Peter's Prep. mokyklą, Jersey City; Seton Hall Kolegiją, So. Orange, ir per 6 metus Darlington Seminariją. Gegužės 5, 1945 m. įšventintas kunigu Šv. Patriko Katedroje, Newark, N. J. Pirmasias šv. mišias atnašavo gegužės 6 d., Šv. Mykolo lietuvių par. bažnyčioje, Bayonne, N. J.

Džiaugiamės susilaukę jauno ir energingo asistento mūsų klebonui.

Rugsėjo 28 d., 8 val. rytą šv. mišios bus atnašaujamos mūsų abiejų kunigų intencija. 5:30 val. vakare, L.A.P.C. salėje, Kearny, N. J., visos parapijos draugijos ruošia šaunią vakarienę kleb. kun. Leoną J. Voicekauską ir jo asistentą kun. Domininką Pocių pagerbti. Vakarienės rengimo komiteto pirmininkė yra p. Alena Jankauskienė.

Visi parapijiečiai sveikina savo vadus ir linki Dievo palaimos. **A. E. S.**

E. V. WARABOW
Funeral Service
24 Field St., Brockton, Mass.
Tel. Brockton 2005
1156 Washington St.,
Norwood, Mass.
Tel. Norwood 1503

YAKAVONIS
Funeral Home
741 No. Main St.
Brockton, Mass.
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. Brockton 8-1580

A. Gumauskas
Generalis Kontraktorius
694 Chalkstone Ave.,
PROVIDENCE, R. I.
Tel. Plantations 0753
Parūpinu planus ir statome naujo stiliaus namus su moderniškais įrengimais. Atliekame visokius darbus namų taisymo.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — O. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — B. Cūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
Iždininkė — Ona Staniuliūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas—Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

USED FAT HELPS PAINT

With an assist from "Young Guy," age 4½, Mrs. Guy Reigler, Kew Garden Hills, N. Y., paints the picket fence in her backyard. Mrs. Reigler is conscientious in saving used cooking fat that helps make soap and electrical appliances as well as paint.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Rugs. 17 d., mirė, keturis metus sirgęs, Leonas Antanavičius, 63 metų, savo namuose, 130 W. 8th St. Paėjo Sados parapijos. Amerikoje pragyveno 42 metu. Paliko moterį Marcelę (Budreckaitę), dukterį ir brolį. Tapo palaidotas iš Šv. Petro par. bažnyčios, rugs. 20 d., 9 v. r., Naujos Kalvarijos kapuose.

So. Bostono lietuvių tarpe susitvėrė komitetas padėti varyti vajų naujai Carney ligoninei. Būtų naudinga lietuvių garbei, kad mūsiškiai norį tai įstaigai aukoti, siųstų savo aukas per šį lietuvišką komitetą.

Kunigai dėkoja parapijiečiams ir seselėms mokytojoms už labai puikų įrengimą Vaikų darželio kambario antroje mokykloje. Buvo manyta, kad nebus galima tokį antrą mokyklose kambarį įrengti. Dabar 4½ metų kūdykiai visi gali ateiti į šią naujai atidarytą mokyklą.

Nepaprastos iškilmės. Sekmadienį, rugs. 28 d., 10 v. r. mūsų naujas Prelatas Dr. K. Urbonavičius laikys su didžiule asista šv. mišias. Kun. Dr. Jagminas, MIC., pasakys iškilmių pamokslą. Kviečiami šiuomi visi, kas tik gali, dvasiškiai ir pasaulionys dalyvauti ir pasimelsti bendrai su mūsų išeivijos įžymiu veteranu, veikėju ir rašytoju.

6 v. v., Bradford Hotel, Tremont St., Bostone yra rengiamas mūsų mylimą Monsignorą pagerbti bankietas. Tikietas, kurs kainuoja $4., reikia įsigyti tuoj. Vėliausia tam proga bus komisijos susirinkime, antradienio vakare, parapijos salėje, 492 E. 7th St. Žinote gerai, kad atidėliojimas pirkti bankieto bilietą labai klaidina, vargina ir rūpina bankieto komitetą ir gamintojus.

Rugs. 20 d., apsivedė Pranas Skeivis su Marijona Baliukonyte, gyv. 53 Ridgewood St., Dorchester.

Rugs. 21 d., apsivedė Juozas Sakatauskas su Ona Jasinauskaite, gyv. 228 Bellevue St., W. Roxbury.

Juozas Smitas apsivedė su Marijona Webb, gyv. 4 Jay St., So. Bostone.

Sekmadienį kunigai pranešė, kad šv. Petro parapijos bažnyčioje bus laikomos šv. Misijos nuo spalių 5 d. iki spalių 26 d. Jie prašė visos parapijos ruoštis prie metinių misijų.

Trečiadienį, po Šv. Tęresės Novenos pamaldų bus laikomas Tretininkų pamaldos ir susirinkimas.

Lietuvių Grupė Pas Arkivyskupą Richard J. Cushing

Ketvirtadienį, rugs. 18 d., vakare, virš trisdešimts lietuvių, kun. P. M. Jūro vadovybėje, buvo užkviesti J. E. Arkivyskupo Richard J. Cushing'o rezidencijoj, tikslu, kad suorganizuoti komitetą, kuris padėtų Carney ligoninės statybos vajuje ir sukeltų atatinkamą sumą lietuvių vardu. Įvykęs susirinkimas išsirinko platų veikimo komitetą.

Sekantis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo - Sept. 25, 1947, Vyčių kambariuose, 137 Emerson St., So. Boston, Mass., 7:30 val. vak. Kviečiami visi komiteto nariai ir interesuoti šiuo klausimu asmens atvykti į susirinkimą.

Komiteto sąstatas bus paskelbtas sekančiame numery.

Sekretorės.

Grįžo Iš Ligoninės

Šeštadienį, rugsėjo 20 d. grįžo iš ligoninės į namus p. Vincas Balukonis, So. Boston Cafe, 260 W. Broadway, So. Boston, savininkas ir nuoširdus "Darbininko" ir radio programos rėmėjas.

p. Vincas Balukonis išbuvo ligoninėje apie dvi savaites, kad patikrinti savo sveikatos stovį. Būdamas ligoninėje jis prarado apie 20 svarų svorio, ir gydytojai patarė dar daugiau prarasti. p. Balukonio sveikata nėra pavojuje. Jam tik reikalingas pailsis ir užsilaikymas. Linkime p. Balukoniui visiškai pasveikti.

Mirė Antanavičius

Rugsėjo 17 d. mirė Leonas Antanavičius, 63 m. amžiaus, gyv. 130 W. 8th St., So. Bostone. Palaidotas rugsėjo 20 d. iš šv. Petro lietuvių par. bažnyčios Naujos Kalvarijos kapuose. Velionis buvo pašarvotas D. A. Zaletskų, laidotuvių direktorių, 564 E. Broadway, So. Boston, koplyčioje.

Paliko dideliame nuliūdime žmoną Marcelę Antanavičienę, dukterį Blanche Stravinskienę, 6 anūkus, du proanūkus ir brolį Praną Antanavičių.

Padėka

Šiuo išreiškiame nuoširdžiausią padėką tremtinių globėjai poniai Veronikai A. Šimkienei, Newton, Mass., Kun. Jonui Dauniui iš South Boston, D. Šapaliui Newton, Mass. ir kitiems geraširdžiams lietuviams, sušelpusiems mus drabužiais ir maistu.

Tremtinių **Kviklių šeima,**
Vokietijoje.

BANKIETAS

Prelatą Dr. Kazimierą Urbonavičių pagerbti,

sekmadienį, rugsėjo - Sept. 28 d., 1947, 6 val. vakare, Bradford Hotel, Tremont St., Boston. Tikietas $4.00. Kviečia visus dalyvauti.

TEGU SKAMBA, MŪSŲ DAINOS, PO ŠALIS PLAČIAUSIAS!

Nėra niekam paslaptis, kad Lietuva DAINŲ šalis. To fakto liūdytojų šioje šalyje randasi kiekvienoje senesnio amžiaus šeimoje, kurie gimė ir augo tėviškėje ir ten girdėjo vyresniuosius dainuojant ir giedant, ir patys smagiai sudainuodavo. Ir taip dainuodavo nuliūdime ir linksmume; dainuodavo merginos ir vaikinai; dainuodavo darbininkai ir darbininkės, ar tai rugius piaudami, ar tai šieną grėbdami. Žodžiu sakant, daina buvo pirmoji kalba, kuria prakalbėdavo kiekvieno lietuviška siela.

Ir kokia buvo maloni toji valanda, kada užtraukdavai jodamas naktigonių... Ir ne veltui Lietuvos poetai apdainavo gražioj literatūroj surašė tas skambias lietuviškas melodijas. Taip poetas Maironis ir pabrėžė Lietuvą dainos posmuose, kad "kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka, tai mūsų tėvynė, graži Lietuva; čia broliai artojai lietuviškai šneka, čia skamba po kaimus Birutės daina." Ir po šių posmelio žodžių taip ir matai dvasioje poetą kaip jis visa milžino dvasia pakyla ir surinka—Tegu bėga, mūsų upės, į marias giliausias; Tegu skamba, mūsų dainos, po šalis plačiausias!

Ir mes kelkime balsą su poetu ir šaukime — tegul skamba lietuviškos dainos po plačiąją Ameriką...

Kaip mes tą galime padaryti? Mes galime kiekvienas dainuoti savo kambaryje, savo kieme, bet tai bus tik pabyros, lyg našlaitės ašaros... Kad tą milžinišką platumą pasiektų lietuviškoji daina, kuri širdį ramina ir mintis nukelia į tėviškės sodus, reikia, kad ji būtų priimta į mūsų sielą visu organizuotumu... Štai tam dainos menui išsilieti ir persiimti jos visu jausmingumu ir yra organizuojami KONCERTAI. Juose kviečiamos išsilavinusios dainos mene artistiškos asmenybės ir masiniai subėgama klausytis tos gražiosios lietuviškos dainos.

Tokių progų reta ir jos reikia išnaudoti tada, kada rengėjai anos lietuviškos talkos parengia ir praneša, kad štai tą ir tą dieną ir tokioj tai vietoj įvyksta lietuviškos dainos koncertas.

Mielas skaitytojau, ar nori valandėlei pabuvoti tėviškės papievėj, laukuose, miške, lankose... ateik į laikraščio "Darbininko" rengiamą lietuviškos dainos koncertą, kuris įvyks **spalių-October 19 d., po pietų,** Gavin mokyklos salėj, So. Bostone. Sėdynės numeriuotos ir jos turi rezervacijas. Girtina, kai dainos mylėtojai iš anksto įsigyja bilietus.. Bilietus galima gauti "Darbininke".

"Tegul skamba, mūsų dainos, po šalis plačiausias!" **D-kas.**

BOSTON, MASS.—At a meeting of the National Holy Name Convention Committee, Very Rev. Harry C. Graham, O.P., National Director of the Holy Name Society in the U. S., reads a preliminary report on the expected attendance. An estimated 7000 delegates from 15,000 Catholic parishes in this country, Canada and Australia will take part in the 5 day gathering from Oct. 1-5. A parade of 100,000 men, 60 floats and 100 bands on the final day will climax the Convention. (Seated L to R.) Msgr. Daniel J. Donovan, Boston H. N. Executive Secretary, A. J. Gill, Recording Secretary, W. E. Hale, General Chairman, and Msgr. F. J. Allchin, Boston Archdiocesan Holy Name Director.

VISI KVIEČIAMI Į DIDELĮ NEPAPRASTĄ BANKIETĄ!

Įžangos Bilietų Nebus Visos Gerybės Veltui

Tik ateikit ir naudokitės, kiek tik patinka!

Spalių mėnesio 5 dieną, vakare, šv. Petro par. bažnyčioje pradedamos trijų savaičių dvasinis bankietas — misijos. Pirmoji savaitė moterims, antroji savaitės vyrams, trečioji angliškai kalbančiajai kartai. Misionierius bus jėzuitas tėvas Jonas Kidykas. Be to, dar tikimės turėti ugningą pamokslininką tėvą Joną Borevičių.

Misijos yra sielos, tikėjimo sustiprinimo metas.

Misijos yra ne vienam prisikėlimo ir numirusių metas.

Misijos visiems yra suartėjimo su Dievu metas.

Dalyvaukim visi Bostono lietuviai.

Praneškim tai savo giminėms ir kaimynams.

Melskimės už jų pasisekimą!

Išvyko Į LDS Seimą

Sekmadienį, rugs. 21 d., š. m., anksti rytą iš South Bostono išvyko į LDS Seimą: p. Kazys Čibiras, p. Stasys Griganavičius, Marijona Valatkienė ir Ona Ivaškienė ir p. Ona Siaurienė.

Taipki iš "Darbininko" štabo: p. A. Peldžius ir p. A. Kneižys.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

REIKALINGA mergina, kuri norėtų dirbti namų ruošos darbą ir kuri myli prižiūrėti vaikus. Gyvenimui vieta ten pat. Alga sulig susitarimo. Šaukite: CUN. 0223. (23)

PAIEŠKO Stasys Dačkus iš Jokubavo savo giminių: Roko Lutikos ir Marijonos Lutikaitės. Abu kilę iš Gribžinių kaimo, Gargždų valsčiaus, Kretingos apskr. Prašome atsiliepti pas Mrs. Andrunas, 54 Armaldine St., Dorchester, Mass. Ieškantieji giminių yra Vokietijoje. Mes jiems perduosime atsiliepusiųjų adresą.

PAIEŠKO, Kazys Stukas iš Nevierių, Panemunėlio parapijos paieško savo giminaičio Antano Mažylio. Girdėjau, prieš karą gyvenęs Baltimore, Md. ar Detroit, Mich. Malonėkite atsiliepti: K .Stukas, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Reikalinga Batų Dirbėjai

kurie yra patyrę vartoti dvigubą adatą—Vampers, reikia patyrusių prie dvigubos adatos prie visokių darbų, Stitchers, Under Trimmers, Viršutinių Stitcherių ir Russet taisytojų. Darbas pastovus, geras atlyginimas. **French Shriner & Urner Shoe Mfg.,** 443 Albany St., Boston, LIB. 2483. (16-to-3)

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

REIKALINGA lietuvaitė plaukų taisytoja; darbas nuolatinis; penkios ir pusė dienos savaitėje. Alga pagal išsilavinmą. 91 Windsor St., Cambridge, Mass. Tel. KIR. 4863. (23)

BLOUSE ir DRESIŲ OPERATORIAI reikalingi tuojau. Darbas pastovus, geras atlyginimas. Atsišaukite —
CHERYL, INC.,
560 Harrison Ave., Boston
(5-to-23)

PAIEŠKOJIMAS

Paieškome Lillian Patul, kuri yra giminaitė Vincent Abudulski, paskutiniu sykiu gyvenusio Boston, Mass. Prašome skubiai atsiliepti pas advokatą John J .Grigalus, 20 Pemberton Square, Boston, Mass., Tel. CAPitol 0453. (23)

MUZIKA
THREE ARTS STUDIO
Balso - Iškalbos - Piano
P-lė Amelia Tataronaitė, turinti Master of Arts in music laipsnį duoda dainavimo ir piano lekcijas. Josios mokykla yra pripažinta veteranų mokinimui. Dėl informacijų telefonuokite ar rašykite:
480 BOYLSTON ST., BOSTON
KENmore 3571
40 CONCORD AVE.,
Cambridge 38, Mass.
Tel. Eliot 8222.

A, J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Kas norite įsigyti Saulėtoje Californijoje Namus ar kitas nuosavybes kreipkitės pas:
CHAS. LUKSIS
Realstatininkas
710 N. Van Ness Ave.,
Hollywood 38, Calif.

So. Boston Furniture Co.
Matrasai naujai perdirbami.
Kainos pranešama iš anksto.
Jūsų kreditas geras.
Pristatymas skubus.
380½ West Broadway,
Tel. SOU 2758

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius-Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta —
838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai.
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia Šermenims Dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

DAKTARAI

SOU 2712 Res. BIG 9013
Dr. J. C. Seymour
LANDŽIUS
Lietuvis gydytojas ir chirurgas. Naudoja vėliausią X-Ray aparatą
Pritaiko akinius.
534 E. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos' 2 iki 4 ir 7 iki 8.

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 Harvard Street
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

Tel. KENmore 4433
Dr. Albert P. Kiburis
Podiatrist - Chiropodist
107 Massachusetts Avenue
Boston, Mass.
Prieš Mass. Ave. Station
Valandos šiokiomis Dienomis:
12:30 P. M. — 7:00 P. M.
Valandos Šeštadieniais:
12:30 P. M. — 3:30 P. M.

Geriausias Pasirinkimas
Įvairių degtinių, likerių alaus ir vyno.
Pristatome alų ir degtinę į namus.
Patarnavimas greitas ir mandagus.
T. SULLIVAN, INC.
Petras Jakubėnas, savininkas
323 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. SOU 9772

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington, Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Sutvarkymui Mirusių Asmenų Turto
Parsiduoda South Bostono geriausioj gatvėj, prie parko ir netoli jūros, mūrinis 9 šeimų, po 3 kambarius, nesenei ištaisytas namas. Įplaukos: $4170.00, išlaidos su šiluma ir aptarnavimu, bei taxais $3300.00. Kaina: $20,000. Reik įnešti $5000.00. Likusi: morgičius 4%. Kreipkitės pas:
Adv. F. J. Bagočius,
302 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pristatome Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.
Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

Giovanni Papini

Leniną Aplankius

Šiame rašinyje įžymusis italų rašytojas atskleidžia savo pasikalbėjimą su Leninu. Bolševizmo tėvas savo klaikias pažiūras čia pasakė atvirai. Red.

(Tęsinys)

Mes pakeitėm tik klasę, kuri rėmė savo hegemoniją ant dabartinės šitos sistemos. Buvo šešiasdešimt tūkstančių didikų ir gal keturiasdešimt tūkstančių didžiųjų biurokratų, iš viso šimtas tūkstančių asmenų. Šiandien yra apie du milijonai proletarų ir komunistų. Tai yra progresas, didelis progresas, kadangi privilegijuotų yra dvidešimt kartų daugiau, bet devyniasdešimt aštuoni gyventojų nuošimčiai nedaug ką tame pasikeitime laimėjo. Būkite tikras, kad nelaimėjo nieko, bet kaip tik to ir reikia, kaip tik to aš trokštu, o be to, tai yra visiškai neišvengiama.

Leninas pradėjo kurčiai juoktis, kaip prekijas, kuris ką nors apgavo ir nudžiugęs stebi nutolstančio nugarą.

— Tai tuomet, sumurmėjau, kur Marksas, progresas ir visa kita?

Leninas pažvelgė į mane nustebęs:

— Jums, kuris esate ir svetimšalis ir galingas žmogus, pradėjo vėl, galime pasakyti viską. Niekas jumis nepatikės. Bet atminkite, kad pats Marksas mums parodė grynai įrankinę ir fiktyvinę teorijų vertę. Atsižvelgiant į Rusijos ir Europos stovį, kad pasiekčiau tikrąjį savo tikslą, turėjau pasinaudoti komunistine ideologija. Kituose kraštuose ir kitokiais laikais būčiau pačmęs kitą. Marksas buvo miestelėnas, žvdas užsikoręs ant angliškų statistikų ir slaptas industrializmo stebėtojas. Jam trūko barbariškumo jausmo ir todėl buvo vos tik žmogaus trečdalis. Tai smegenys, prisisunkusios alaus ir hegelianizmo, ant kurių draugas Engelsas nuškicavo vieną kitą genialią idėją. Rusų revoliucija yra pilnas dementavimas Markso pranašysčių. Kur beveik nebuvo miestelėnų, kaip tik ten komunizmas laimėjo.

"Žmonės, pone Gog'ai, yra bailūs laukiniai, kurie turi būti valdomi laukinio be skrupulų, koks esu aš. Visa kita yra plepalai, literatūra, filosofija ir panaši muzika kvailiams. Kadangi laukiniai yra panašūs į nusikaltėlius, tai paskutinis kiekvienos valdžios idealas turi būti: padaryti kraštą panašų į atgailos namus. Senoji caristinė katorga yra paskutinis politinis išminties žodis. Jei įsigilinsite, pamatysite, kad atgailaujančio gyvenimas yra tinkamiausias žmonių vidurkiui. Nebūdami laisvi jie tampa atpalaiduoti nuo rizikos ir atsakomybės įkyrumo ir atsiduria tokiose sąlygose, kad nega'i daryti blogo. Vos tik koks žmogus įžengia į kalėjimą, per jėgą turi nekaltai gyventi. Be to neturi minčių bei rūpesčių, kadangi kiti už jį galvoja ir įsakinėja. Dirba kūnu, bet dvasia ilsisi. Žino, kad kiekvieną dieną turės ką valgyti ir kur išsimiegoti, net jei nedirba, serga.. Gyvena be rūpesčių, kurie tenka laisvam, kad turėtr kas ryta dronos ir kas vakarą lova. Mano svajonė— paversti Rusiją į didelį kalėjimą. Negalvokite, kad aš tai sakau iš egoizmo, nes tokioje sistemoje didžiausi vergai ir kankiniai yra kaip tik kalėjimų viršininkai ir prižiūrėtojai.

Leninas staiga nutilo ir pradėjo stebėti brėžinį, kurį turėjo prieš save. Man atrodo, kad jis vaizdavo aukštą kaip bokštas rūmą, išgraižytą apskritų langų. Išdrįsau iškelti vieną iš mano klausimų:

— O ūkininkai?

— Nekenčiu ūkininkų, atsakė Vladimiras Iljičius su pasišlykštėjimo išraiška; nekenčiu mužiko, idealizuoto to suglebusio vakariečio Turgenevo ir to veidmainingo, atsivertusio fauno Tolstojaus. Kai miečiai atstovauja visa tai, ką aš niekinu: praeiti, tikėjima. herezijas. religines manijas ir rankų darbą. Juos toleruoju ir glostau, bet jų nekenčiu. Norėčiau, kad jie dingtų visi iki paskutinio. Vienas elektrikas man atstoja šimtą tūkstančių ūkininkų.

"Tikiuosi, kad pasieksime tai. iog galėsime gyventi iš produktų, pagamintų per kelias minutes mūsų cheminėse imonėse ir pagaliau galėsime supaikinti tuos kaimiečnalaikius, tamsius nerakalingais. Arba pasidarys darbininkais, arba turės dvėsti. Gyvenimas gamtoje yra stačiai preistorinė gėda.

"Įsidėkite sau į galva, kad bolševizmas atstovauja trigubą kovą: kovą išmokslintų barbaru prieš supuvusius intelektualus, kovą Rytų prieš Vakarus ir kovą miesto prieš kaimą. Ir tose kovose mes nežiūrėsim į ginklų pasirinkimą. Individas yra kažkas, kas turi būti užgniaužta. Tai yra dykaduonių graikų ir fantastikierių germanų išradimas. Kas priešinsis, bus išpiautas kaip pikta gebenė. Kraujas yra geriausia gamtinė trąša.

"Negalvokite, kad aš esu žiaurus. Visi šitie šaudymai ir korimai, vyksta mano įsakymu, man yra nuobodūs. Nekenčiu aukų, ypač todėl, kad verčia mane jas žudyti. Bet negaliu kitaip elgtis. Aš geidžiu būti pavyzdingu, ramiu ir gerai užlaikomu atgailos namų generaliniu direktoriumi. Bet kaip visuose kalėjimuose taip ir čia yra neklusnių, nenuoramų, tokių, kurie turi kvailą, senų ideologijų ir žmogžudiškų mitologijų pasiilgimą. Visi šitie turi būti pašalinti. Negaliu leisti, kad koks tūkstantis ligonių kompromituotų ateities laimę milijonams žmonių. Be to, visa susumavus, senieji kraujo nuleidimai nebuvo bloga kūno priežiūra. Yra tam tikras malonumas jaustis gyvenimo ir mirties viešpačiais. Nuo tada, kai senasis Dievas buvo nužudytas, nežinau ar Prancūzijoje ar Vokietijoje, panašūs malonumai yra vieninteliai, kuriuos žmogus tegali pasiekti. Aš esu, jei norite, vietinis pusdievis, stovįs tarp Azijos ir Europos, todėl vieną kitą mažą kapryzą galiu sau leisti. Yra skonių, kurių paslaptis pražuvo kartu su dekadensu. Žmonių aukos turėjo gerų pusių: tai buvo gilus simbolis, aukšto laipsnio pamokymas ir sveikatinga šventė. Aš vietoj tikinčiųjų himnų jaučiu kylant į mane šauksmus kalinių ir mirštančiųjų, bet užtikrinu jus, kad nemainyčiau tos simfonijos su Bethoveno visomis devyniomis. Tai yra artimą palaimą apreiškianti giesmė".

Ir man pasirodė, kad netvarkingas ir lavoniškas Lenino veidas tiesiasi pirmyn lyg klausytų tik jam vienam girdimos, tylios ir iškilmingos muzikos. Netrukus atėjo ponia Krupskaja man pasakyti, kad jos vyras yra pavargęs ir yra reikalingas poilsio. Tuojaus išėjau.

Išleidau beveik dvidešimt tūkstančių dolerių, kad pamatyčiau tą žmogų, bet tiesą pasakius, man neatrodo juos išleidus veltui.

Vertė **L. Prielaida.**

Nejaugi manote, kad vieniems Dievas leido mirti bekovojant už civilizaciją ir Bažnyčią, o kitiems susidėjus rankas į kišenius ilsėtis rožių patale?

Ozanamas.

Laisvės Alėja Kaune, – tai prieš okupacinis laikinosios Lietuvos sostinės didžiosios gatvės vaizdas. Šiandieną, kada raudonasis vergijos batas trempia laisvę ragavusių žmonių žemelę ir kai visame krašte siaučia teroras ir skriauda, mintimis veržiamės į Aukščiausiąjį, kad Jo ranka paliestų vargstančią ir nežmoniškai kenčiančią Lietuvą. Kad ir vėl grįžtų taikus ir ramus gyvenimas, kad žmogus būtų žmogumi, kad nudžiūtų ašaros ir kraujas nuo visų, kurie dėl baisios karo ir okupantų nelaimės tik dejavimais irašaromis sotinasi....

Sovietinėj Vokietijos zonoj naciai vėl garbinami

(Mūsų Vokietijos korespondento)

Jau seniai ne paslaptis, kad sovietinėj Vokietijos zonoj buvę nacių vadai vėl užima aukštas vietas ir turi didelę galią. Suprantama, dabar jie aklai tarnauja Stalinui, kaip anksčiau tarnavo Hitleriui. Maskva esanti įsitikinusi, kad naciai bus vienodai paklusnūs Maskvai, kaip buvo paklusnūs Vokietijos naciniam režimui, tarp kurių skirtumo beveik ir nėra. Sovietai tiki, kad nacių pagalba ir nacių metodais Vokietiją bus galima trumpiausiu laiku suvirškinti Kremliaus naudai.

Iki šiol sovietai nacius į atsakingas vietas skyrė patylomis. Jie nuolat rėkė, kad jie sovietinėj Vokietijos zonoj veda griežtą nunacinimo politiką ir kaltino amerikiečius ir anglus, kad vakarinėse Vokietijos zonose naciai kelia galvas ir su jais švelniai elgiamasi. Dabar sovietai jau atvirai skelbia, kad buvę naciai yra lygūs piliečiai, tik dėl efekto pridurdami, jei jie nebuvo karo nusikaltėliai.

Sovietų karinis gubernatorius maršalas Sokolovskis paskelbė sovietinėj zonoj nunacinimo priemonių pakeitimus. Jo įsakymu, visi buvę nacių partijos nariai, jei nėra karo nusikaltėliai, vėl atgauna visas pilietines teises. Sovietų karinės valdžios dekrete sakoma: "Buvusieji nacionalsocialistų partijos narių vaikai, kurie nėra jokie karo nusikaltėliai, turi teisę ne tik rinkti, bet ir būti renkami. **Visi vokiškųjų įstaigų išleistieji potvarkiai, kurie siaurino minėtos asmenų grupės politines ir pilietines teises, nustoja galios".**

Yra žinoma, kad jau tūkstančiai buvusių aktyvių nacių dabar yra priimti į komunistinę SED partiją. Sovietų karinės valdžios Berlyne vokiečių kalba leidžiamas organas "Taegliche Rundschau" naujuosius nunacinimo nuostatus vadina **"istorinės reikšmės įsakymu".**

Vakarinę Vokietiją pasiekia žinios, kad rytinė Vokietijos zona sovietinama pagreitintu tempu. Sovietų okupaciniai organai priėjo iki to, kad ir Vokietijoje įvedė Sovietų Sąjungoje praktikuojamąją Stachanovo sistemą dirbantiesiems. Raginama kiek galima daugiau dirbti, kad sovietai galėtų daugiau išvežti. Dirbantiesiems įvedami įvairūs, Sovietų Sąjungoje praktikuojami, atžymėjimo ženklai, kaip "atstatymo didvyris", "darbo pionierius". Visur sparčiai ruošiamos socpakeitimus. Jo įsakymu, lenktynės ir aiškinama jų reikšmė ir nauda.

Kadangi panašūs metodai buvo įvesti 1940 ir Lietuvoje, tai darosi visai aišku, kad sovietai visomis išgalėmis siekia ir Vokietiją susovietinti.

Ką Reiškia Telefono Aptarnavimas?

DALINAI YRA MEDŽIAGOS ir instrumentai. Bet pirmiausia ir svarbiausia yra telefonų aptarnavime žmonės... išlavinti žmonės, kurie atlieka labai svarbų darbą, atlikdami instoliaciją, operavimo telefono instrumentų... atsakingi žmonės nori, kad telefonų aptarnavime prisidėtų ir jo vartotojai... teikdami nuoširdumą ir savo kaimynui tas labai palengvintų telefono aptarnavimą.

Naujoje Anglijoje yra 36,000 dirbančių prie telefono. Jie stengiasi, kad kuodaugiausiai įdėjus telefonų ir suteikus tinkamiausį aptarnavimą, kad išpildžius ir patenkinus laukiančius... bet kas yra virš mūsų galios, tuomet mes negalime visų laiku patenkinti.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH COMPANY

Įsigyk Angliškai-Lietuvišką Žodyną

English-Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną — atiduodame už $3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojaus gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiame $..... ir prašome atsiųsti mums Angliškai - Lietuvišką Žodyną.

Vardas .....

Adresas .....